

DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ, GOSPODARCZEJ I PRZESTRZENNEJ DO STRATEGII ROZWOJU GMINY KONOPNICA DO ROKU 2030

MARZEC 2022

Fundacja Inicjatyw Menedżerskich, ul. Żołnierzy Niepodległej 5/7, 20-078 Lublin
tel./fax: (+48) 81 532 14 25 ; tel.: (+48) 81 441 33 44 ; email: biuro@fim.org.pl

www.fim.org.pl

NIP: 712-308-96-56 KRS: 0000290822

Organ rejestrujący: Sąd Rejonowy Lublin – Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku,
VI Wydział Gospodarczy – Krajowy Rejestr Sądowy

Spis treści

Wstęp	2
1. Uwarunkowania geograficzno-przyrodnicze	2
1.1 Położenie	2
1.2 Walory przyrodnicze.....	4
1.3 Uwarunkowania klimatyczne	5
2. Społeczeństwo	6
2.1 Struktura ludności	6
2.2 Aktywność społeczna mieszkańców	10
2.3 Opieka nad dziećmi do lat 3	11
2.4 Oświata i wychowanie przedszkolne.....	12
2.5 Polityka senioralna	14
3. Aktywność gospodarcza	15
3.1 Rynek pracy	15
3.2 Sektor rolniczy	17
3.3 Sektor przedsiębiorstw.....	18
4. Jakość życia	20
4.1. Drogi i transport.....	20
4.2. Zasoby mieszkaniowe	26
4.3. Ochrona zdrowia i opieka społeczna	27
4.4. Sieć rozdzielcza	30
4.5. Zagospodarowania odpadów	32
4.6. Bezpieczeństwo mieszkańców.....	34
5. Atrakcyjność turystyczna i kulturowa.....	34
6. Zarządzanie i finanse	37
6.1 Finanse.....	37
6.2 Dokumenty strategiczne.....	39
6.3 Współpraca międzygminna	40
Synteza diagnozy – najważniejsze wnioski.....	41
Spis map	47
Spis tabel	47
Spis wykresów	47
Źródła:	48

Wstęp

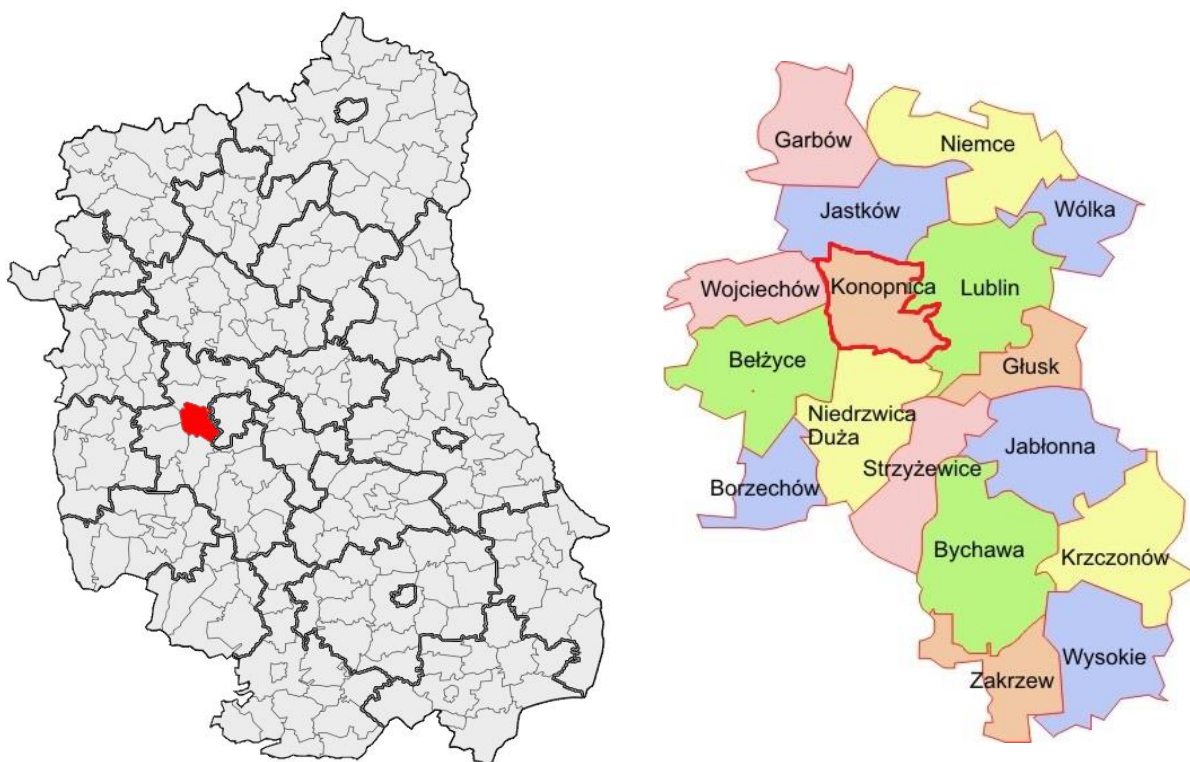
Celem diagnozy społeczno-gospodarczej jest opis obecnej sytuacji rozwojowej Gminy Konopnica wraz ze wskazaniem tendencji obserwowanych w poszczególnych obszarach tematycznych kluczowych dla opracowania strategii rozwoju lokalnego. Diagnoza pozwoli również na sformułowanie problemów występujących w kluczowych obszarach wymagających interwencji oraz identyfikację możliwych do wykorzystania potencjałów. Jest ona jednocześnie podstawą do opracowania analizy SWOT na dalszym etapie prac. Diagnoza opiera się o dane statystyczne zebrane na podstawie Banku Danych Lokalnych prowadzonego przez Główny Urząd Statystyczny oraz dane gromadzone przez Urząd Gminy Konopnica podczas realizacji zadań własnych. W procesie analitycznym wykorzystano również sektorowe strategie, programy i opracowania dotyczące Gminy Konopnica.

1. Uwarunkowania geograficzno-przyrodnicze

1.1 Położenie

Gmina Konopnica leży w środkowo-zachodniej części województwa lubelskiego, wchodząc w skład powiatu lubelskiego ziemskiego. Istotną cechą jest jej położenie w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Lublin, które jest stolicą województwa i zarazem największym ośrodkiem miejskim we wschodniej Polsce. Gmina Konopnica graniczy również z innymi gminami wiejskimi z powiatu: od północy z Gminą Jastków, od południa z Gminą Niedzwica Duża, natomiast od zachodu z gminami Wojciechów i Bełżyce.

Mapa 1 – Położenie na tle województwa lubelskiego i powiatu lubelskiego

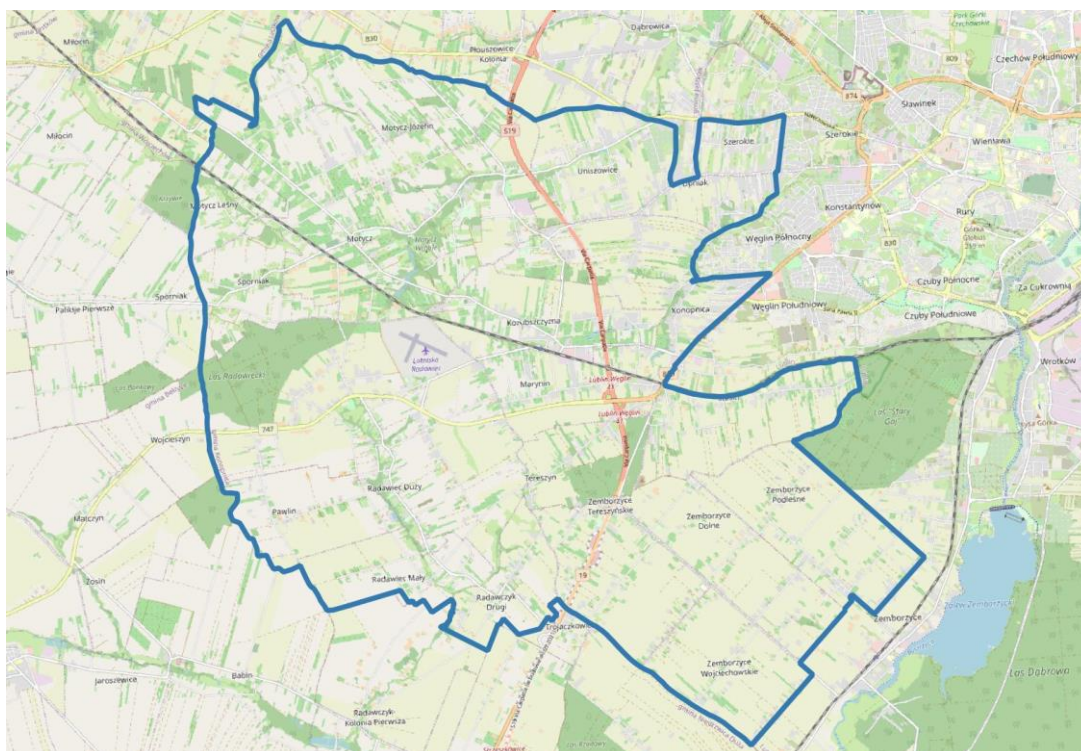

Źródło: <https://pl.wikipedia.org> oraz Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Konopnica na lata 2016-2023.

Powierzchnia gminy wynosi 93 km² i jest to wartość niższa od przeciętnej dla gmin województwa, a także dla powiatu (średnia to 112 km²). Powierzchnia gminy stanowi 5,53%

całkowitej powierzchni powiatu. Administracyjny podział gminy obejmuje 21 sołectw: Konopnica, Kozubszczyzna, Lipniak, Marynin, Motycz, Motycz-Józefin, Motycz-Konopnica, Motycz Leśny, Pawlin, Radawczyk Drugi, Radawiec Duży, Radawiec Mały, Sporniak, Stasin, Szerokie, Tereszyn, Uniszowice, Zemborzyce Dolne, Zemborzyce Podleśne, Zemborzyce Tereszyńskie i Zemborzyce Wojciechowskie. Osadnictwo na terenie gminy cechuje się wysokim stopniem rozproszenia. Jest to w dużej mierze skutek uwarunkowań historycznych, ponieważ największe i najstarsze spośród miejscowości z terenu gminy otoczone są licznymi koloniami. Taki stan rzeczy ma niekorzystny wpływ na równomierny rozwój infrastruktury, szczególnie komunikacyjnej i wodno-kanalizacyjnej. Brakuje również głównego ośrodka osadniczego, skupiającego najważniejsze funkcje. Dlatego też, najważniejsze punkty administracyjne i usługowo-handlowe są rozproszone. Największa ich liczba występuje na obszarze Konopnicy i Kozubszczyzny, gdzie znajduje się siedziba Urzędu Gminy.

Mapa 2 – Mapa Gminy Konopnica

Źródło: opracowanie własne

Przez obszar gminy przebiegają szlaki komunikacyjne o znaczeniu ogólnokrajowym: droga krajowa nr 19 oraz zachodnia część obwodnicy Lublina. W niedalekim sąsiedztwie znajduje się również droga krajowa nr 17. Duże znaczenie ma także przecinająca gminę droga wojewódzka nr 747, łącząca Konopnicę z mostem na Wiśle w miejscowości Kamień. Ponadto przez gminę Konopnica przebiega linia Warszawa – Lublin, która odgrywa ważną rolę w transporcie kolejowym.

Gmina Konopnica leży w obszarze Wyżyny Lubelskiej, w obrębie dwóch mezoregionów: Płaskowyżu Nałęczowskiego i Równiny Bełżyckiej. Takie położenie dzieli gminę na 2 prawie równe części: północną i południową. Część północna, leżąca w obrębie Płaskowyżu Nałęczowskiego charakteryzuje silnie zróżnicowana rzeźbę. Jej powierzchnia jest zbudowana z grubej pokrywy lessowej. Płaskowyż rozcięty jest gęstą siecią wąwozów oraz dolin. Na Płaskowyżu Nałęczowskim znajduje się najwyższe w gminie i na Lubelszczyźnie wzniesienie o wysokości 252 m n.p.m. oraz wąwóz lessowy o długości 50 m. Część południowa, należąca do Równiny Bełżyckiej charakteryzuje się natomiast przewagą równin. Nachylenia stoków i wysokości bezwzględne są tutaj niewielkie.

Mapa 3 – Położenie Gminy Konopnica w LOM

Gmina Konopnica jest także częścią Lubelskiego Obszaru Metropolitalnego (LOM). Lubelski Obszar Metropolitalny został wyznaczony w Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego i został zidentyfikowany jako Obszar Strategicznej Interwencji o znaczeniu regionalnym. Obejmuje teren miast i gmin które zawarły porozumienie o współpracy i wspólnej realizacji przedsięwzięć o charakterze ponadlokalnym. W jego skład weszły miasta: Lublin, Lubartów, Świdnik, gminy miejsko-wiejskie: Bełżyce, Bychawa, Łęczna, Nałęczów oraz Piaski, a także gminy wiejskie: Garbów, Głusk, Jastków, Konopnica, Lubartów, Mełgiew, Niedzwica Duża, Niemce, Strzyżewice, Jabłonna, Spiczyn, Wólka i Wojciechów. W skład partnerstwa wchodzi także pięć samorządów powiatowych: lubelski, lubartowski, łęczyński, puławski oraz świdnicki. Liderem porozumienia jest miasto Lublin.

Źródło: opracowanie własne

Gmina Konopnica jest jednostką samorządu terytorialnego o charakterze wiejskim. Z uwagi na jej podmiejski i tranzytowy charakter na obszarach graniczących z Lublinem posiada jednak dość zurbanizowany krajobraz. Pełni rolę szybko rozwijającej się strefy podmiejskiej, powiązanej komunikacyjnie, funkcjonalnie i przestrzennie z Lublinem. Widoczny jest również stopniowy proces wypierania krajobrazu typowo rolniczego przez krajobraz jednorodzinnych osiedli podmiejskich o charakterze willowym. W skali LOM najbardziej zbliżone pod względem charakterystyki są gminy Wólka oraz Głusk (także sąsiadujące z Lublinem).

1.2 Walory przyrodnicze

W Gminie Konopnica nie występują żadne obszary objęte Systemem Chronionego Krajobrazu. Można jednak wyróżnić tereny cenne przyrodniczo dla lokalnej społeczności. Są to m.in. kompleksy leśne Lasu Konopnickiego i lasu w rejonie Radawca oraz kilka mniejszych zbiorowisk w północnej i zachodniej części. Mają one charakter lasów mieszanych. Do terenów cennych przyrodniczo możemy zaliczyć również: dno doliny Ciemięgi pomiędzy Motyczem Leśnym i Kolonią Miłocin oraz drzewostan olsowy w Motyczu.

Roślinność występująca na terenie Gminy Konopnica jest typowa dla Wyżyny Lubelskiej. Występują tu głównie gatunki roślinności o niewysokich wymaganiach środowiskowych, dość powszechnie i występujące w całym kraju. Kompleksy leśne zajmują łączną powierzchnię 461 ha (co stanowi niecałe 5% powierzchni ogólnej gminy). Są to grądy kontynentalne – z dominacją dębu, grabu i domieszką sosny (las konopnicki) oraz cenne okazy modrzewia rosnące na terenie zespołu przyrodniczo-krajobrazowy w Radawcu Dużym. Gminę cechuje duży udział w strukturze gruntów, otwartych pól uprawnych oraz zabudowy kolonijnej z licznymi gospodarstwami. Z tego też względu na obszarze gminy fauna jest charakterystyczna dla środowisk polnych Lubelszczyzny. Z liczniej grupie

występujących na terenie gminy gatunków naturalnych można wymienić: zająca, sarnę, bażanta, rzadziej dzika, czy też kuropatwy.

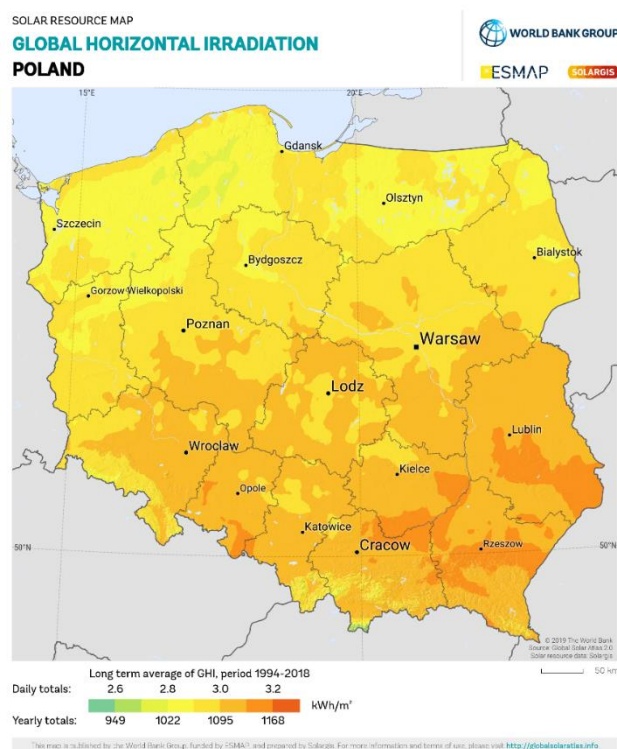
Sieć rzeczna na terenie gminy jest słabo rozwinięta. Występują tu dolinki rzeczne: Czechówki i jej dopływów spod Motycza i Konopnicy oraz źródłowe odcinki Ciemięgi. Doliny rzek: Czechówki, Ciemięgi i potoku spod Konopnicy są głęboko wcięte w podłoże lessowe z licznymi suchymi dolinkami i wąwozami. Natomiast doliny Ciemięgi południowej są płaskie i słabo wykształcone. Wsie wkomponowane w krajobraz zboczy wysokich brzegów dolin rzecznych mają niewątpliwe walory krajobrazowe. Na analizowanym terenie istnieje także kilka prywatnych stawów rybnych (Konopnica, Uniszowice, Motycz, Kozubszczyzna).

Istotne znaczenie dla rozwoju rekreacji mają te tereny Gminy Konopnica, które sąsiadują z Zalewem Zemborzyckim i Starym Lasem. Pod względem ukształtowania terenu najbardziej urozmaicona jest północna i północno-wschodnia część, charakteryzująca się falistym krajobrazem, urozmaiconym licznymi suchymi dolinami i wąwozami. Walory letniskowe mają wsie oparte o kompleksy leśne: Radawiec Duży, Zemborzyce, Stasin, Motycz i Sporniak.

1.3 Uwarunkowania klimatyczne

Gminy Konopnica znajduje się w strefie klimatu umiarkowanego. Jeżeli chodzi o uwarunkowania klimatyczne, to warunkują się one pod wpływem polarnych mas powietrza pochodzenia morskiego i kontynentalnego, które stanowią 90% wszystkich mas powietrza napływających na ten teren. Przeważają wiatry południowo-zachodnie i zachodnie. Najrzadziej występują wiatry północne. Stan powietrza na terenie gminy można określić jako bardzo dobry. Czynniki mający wpływ na jego jakość są systemy ogrzewania stosowane przez mieszkańców oraz tranzytowy charakter gminy. Zależy zatem zadbać o odpowiednio wysoki poziom wykorzystania instalacji OZE oraz rozwiązań niskoemisyjnych, w tym również w transporcie.

Mapa 4 – Mapa nasłonecznienia poziomej powierzchni Polski

Położenie gminy gwarantuje dobre warunki do produkcji energii elektrycznej ze słońca. Umożliwia to szerokie pole do wykorzystania instalacji OZE. Mapa nasłonecznienia wskazuje, że największe natężenie promieniowania słonecznego występuje w części centralnej i południowej kraju. Gmina Konopnica jest zlokalizowana na obszarze o jednym z wyższych poziomów nasłonecznienia, które definiujemy jako sumę natężenie promieniowania słonecznego na określonej powierzchni w określonym czasie. Natężenie promieniowania słonecznego w Polsce przypadającego na 1 m² płaszczyzny poziomej waha się pomiędzy 950 – 1150 kWh/m² w zależności od lokalizacji. Oznacza to, że z systemu o nominalnej mocy 1 kW można w optymalnych warunkach uzyskać około 950 – 1150 kWh energii elektrycznej rocznie.

Źródło: <https://solargis.com>

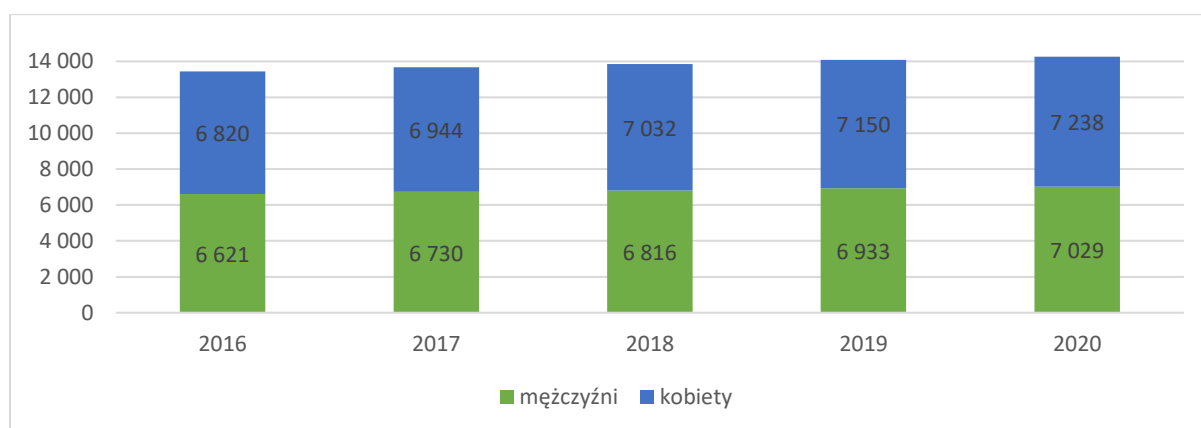
Należy również zaznaczyć, że globalne objawy zmian klimatu są obserwowane również na terenie Gminy Konopnica. Przekłada się to na występowanie coraz bardziej upalnych lat i coraz łagodniejszych, bardziej wilgotnych zim – wzrastają temperatury średnioroczne, temperatury maksymalne latem i minimalne zimą, zwiększa się liczba dni upalnych i gorących, nocy tropikalnych oraz długość trwania okresów upałów, skraca się natomiast okres zalegania pokrywy śnieżnej i zmniejsza liczba dni mroźnych lub z przymrozkiem. Wzrastają roczne sumy opadów i liczba dni z opadem ale też istotnie zwiększa się liczba okresów upalnych bez opadu. Obserwuje się coraz więcej dni z silnymi porywami wiatru, zwłaszcza w okresie zimowym, oraz letnich burz. Można również odnotować opady ekstremalne oraz czasowe zagrożenia suszą.

2. Społeczeństwo

2.1 Struktura ludności

Według stanu na dzień 31.12.2020 r. Gminę Konopnica zamieszkuje obecnie 14 267 osób. Liczba ludności w gminie regularnie rośnie. Co z pewnością jest zjawiskiem pozytywnym. Corocznie jest to wzrost na poziomie 174-235 mieszkańców. Na przestrzeni lat 2016-2020 liczba ludności w gminie uległa wzrostowi o 826 osób, co stanowi zwiększenie wartości wskaźnika o 6,15%.

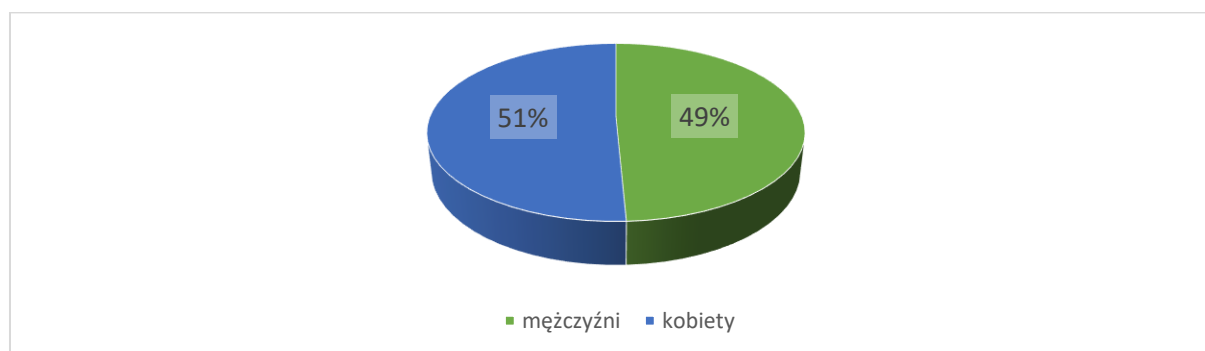
Wykres 1 – Struktura ludności wg płci w Gminie Konopnica na przestrzeni lat 2016-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Gmina Konopnica charakteryzuje się zrównoważoną strukturą demograficzną płci. Nieznacznie większość mieszkańców gminy stanowią kobiety (51%). Na koniec roku 2020 różnica pomiędzy liczbą mężczyzn, a liczbą kobiet wynosiła 209. Należy zauważyć, iż zarówno liczba kobiet jak i mężczyzn wzrastała na przestrzeni analizowanego okresu.

Wykres 2 – Procentowy udział kobiet i mężczyzn w całkowitej liczbie ludności gminy

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Porównując zmianę wartości wskaźnika dotyczącego ogólnej liczby ludności na przestrzeni lat 2016-2020 dla Gminy Konopnica z wartościami dla powiatu oraz województwa lubelskiego należy zaznaczyć, że wzrost liczby ludności znacząco przekracza wartości średnie zarówno dla powiatu jak i województwa lubelskiego.

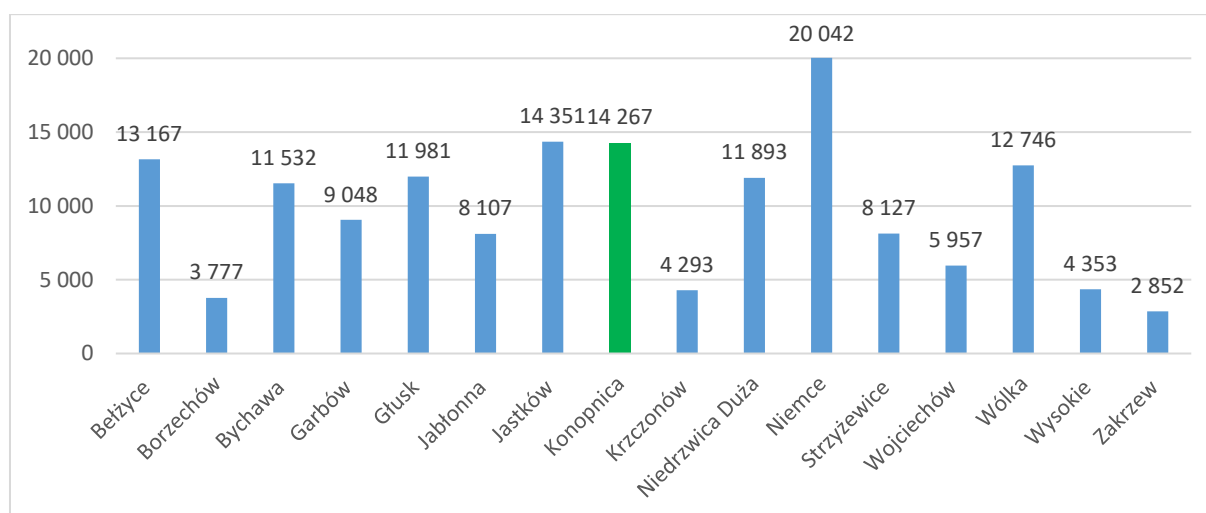
Tabela 1 – Liczba ludności w województwie lubelskim, powiecie lubelskim i Gminie Konopnica w latach 2016-2020

	2016	2017	2018	2019	2020	Zmiana
Lubelskie	2 133 340	2 126 317	2 117 619	2 108 270	2 095 258	-1,79%
Powiat lubelski	152 253	153 380	154 387	155 566	156 493	2,78%
Konopnica	13 441	13 674	13 848	14 083	14 267	6,15%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Natomiast na tle innych gmin powiatu lubelskiego liczba ludności Gminy Konopnica plasuje ją wśród trzech najliczniej zaludnionych jednostek samorządu terytorialnego. Liczniejsze są jedynie: Gmina Niemce (20 042) oraz Gmina Jastków (14 351).

Wykres 3 – Liczba ludności Gminy Konopnica na tle pozostałych gmin powiatu lubelskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Wskaźnikiem potwierdzającym optymistyczne dane dotyczące wzrostu liczby ludności w Gminie Konopnica jest również gęstość zaludnienia w przeliczeniu na 1 km² powierzchni w województwie lubelskim, powiecie lubelskim i Gminie Konopnica w latach 2016-2020. Poniższa tabela pokazuje trendy demograficzne dla poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego. Województwo lubelskie zgodnie ze zmniejszającą się liczbą ludności odnotowuje spadek wartości gęstości zaludnienia. W powiecie lubelskim wskaźnik nieznacznie rośnie. Natomiast w przypadku Gminy Konopnica widzimy, że od 2016 roku gęstość zaludnienia na 1 km² wzrosła z poziomu 144 mieszkańców do poziomu 153, co jest spowodowane regularnym wzrostem liczby mieszkańców w gminie ogółem.

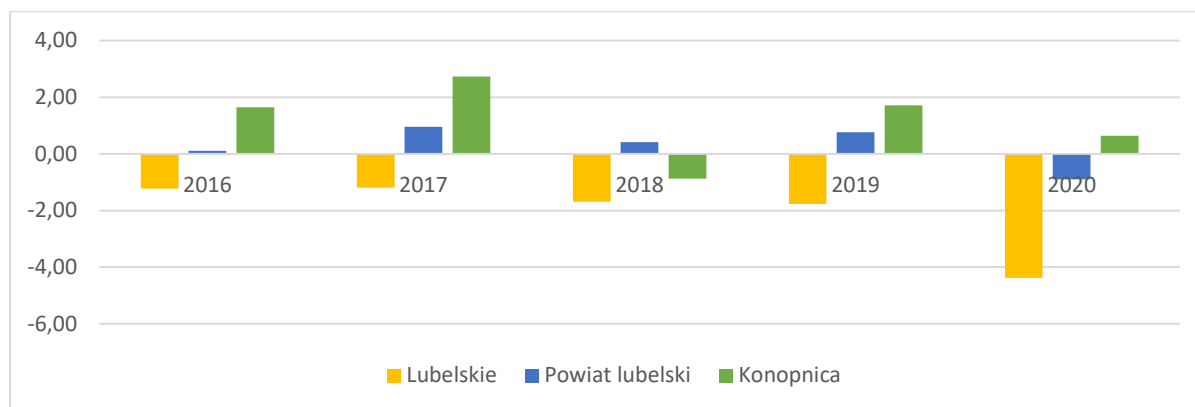
Tabela 2 – Gęstość zaludnienia na 1 km² w województwie lubelskim, powiecie lubelskim i Gminie Konopnica

	2016	2017	2018	2019	2020
Lubelskie	85	85	84	84	83
Powiat lubelski	91	91	92	93	93
Konopnica	144	147	149	151	153

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Do najważniejszych wskaźników pośrednich kształtujących liczbę ludności w danej gminie możemy zaliczyć wskaźnik przyrostu naturalnego. Na przestrzeni lat 2016-2020 dla Gminy Konopnica, powiatu oraz województwa lubelskiego prezentuje się on jak na poniższym wykresie.

Wykres 4 – Przyrost naturalny na 1000 ludności Gminy Konopnica na tle powiatu i województwa lubelskiego

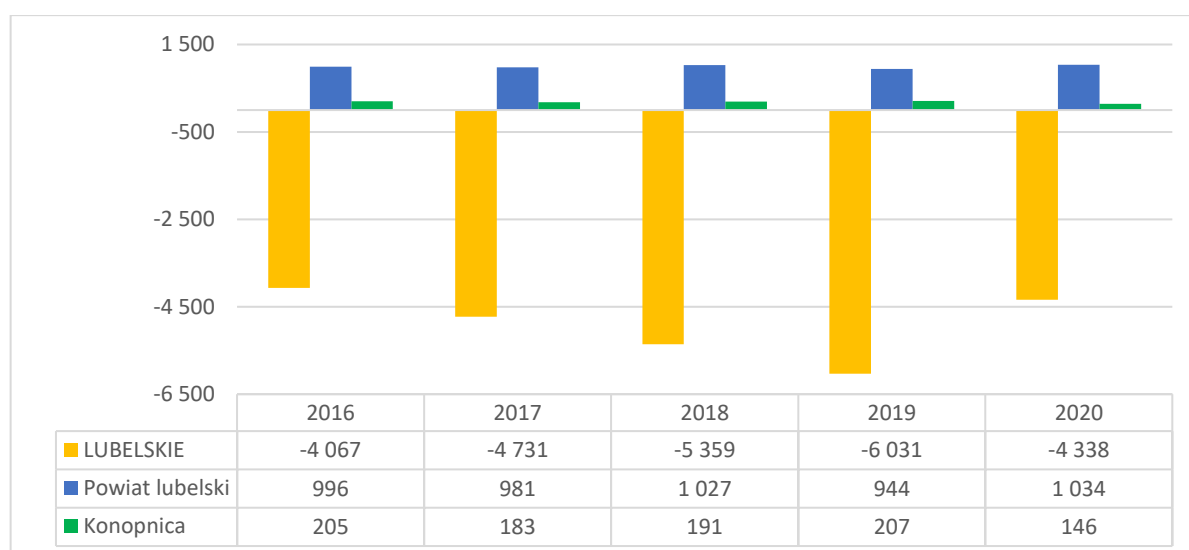

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Wyraźnie widać więc, negatywną tendencję spadku wartości przyrostu naturalnego na 1000 mieszkańców dla całego województwa. Jednak Gmina Konopnica w analizowanym okresie utrzymuje zazwyczaj (z wyjątkiem roku 2018) nieznacznie dodatnią wartość wskaźnika.

Jako drugi istotny czynnik wpływający na liczbę ludności należy wskazać współczynnik salda migracji obejmujący zarówno migrację wewnętrzną (w kraju) i zewnętrzną (za granicę). Należy zaznaczyć, że jest on dużo bardziej istotny dla liczby mieszkańców w gminie. Poniższe zestawienie pokazuje, że w skali województwa następuje stały odpływ ludności. Dodatnie saldo jest z kolei udziałem gmin powiatu lubelskiego, w tym w znacznej części gminy Konopnica (aż 14,12% wartości osiągniętej przez cały powiat). Widać więc, że Gmina Konopnica stale przyciąga nowych mieszkańców. W analizowanym okresie współczynnik salda migracji zawsze był dodatni i oscylował w granicach 146 – 207 nowych mieszkańców rocznie. Zjawisko to wiąże się z pewnością z procesem suburbanizacji i wyludnianiem miasta Lublin na rzecz okolicznych gmin.

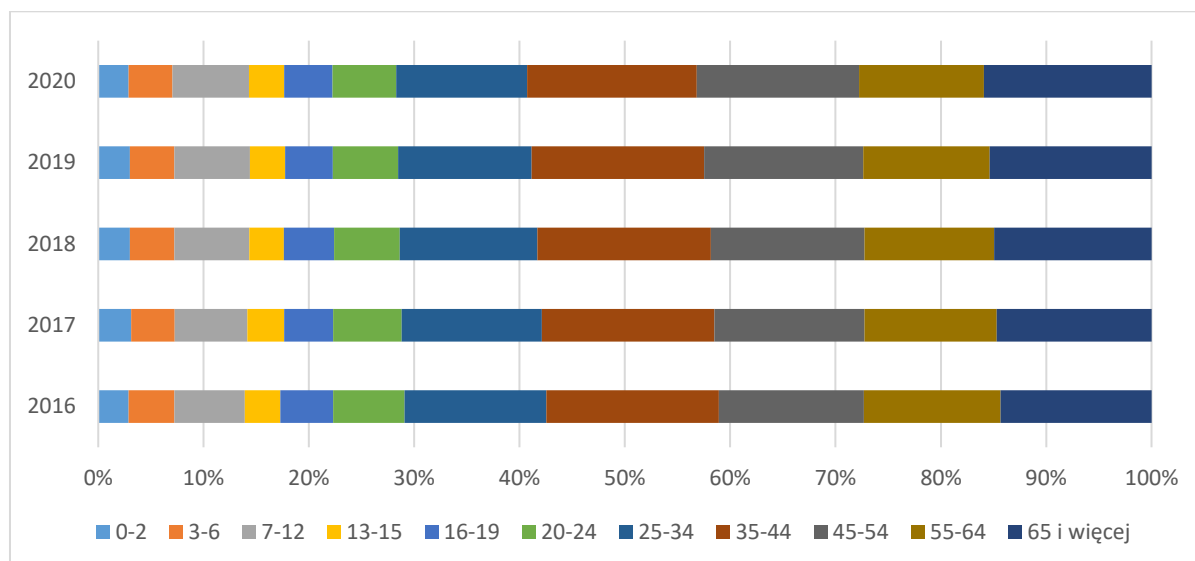
Wykres 5 – Saldo migracji Gminy Konopnica na tle powiatu i województwa lubelskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Analizując strukturę ludności w Gminie Konopnica, należy również zwrócić uwagę na wskaźnik struktury ludności w podziale wg poszczególnych grup wieku. W oparciu o niego można sformułować prognozę demograficzną dla gminy na kolejne lata.

Wykres 6 – Struktura ludności wg grup wieku w latach 2015–2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Niepokojącą tendencją zauważalną na powyższym wykresie jest regularny wzrost liczby mieszkańców w grupie 65+ co świadczy o ogólnym starzeniu się społeczeństwa w Gminie Konopnica. Znaczny wzrost możemy odnotować również w grupie 45-54. Wskaźnik liczby ludności dla najmłodszych grup ludności tj. 0-2 oraz 3-6 na przestrzeni analizowanego okresu utrzymuje się na względnie stałym poziomie. Należy zwrócić jednak uwagę, że grupy te są najmniej liczne spośród wszystkich określonych przyjętymi przedziałami wiekowymi. Wykres pokazuje jednak, że tendencja starzenia się społeczeństwa „zatrzymuje się” na grupie 20-24. Sumując wszystkie roczniki dzieci i młodzieży do 19 roku życia, ich liczba nieznacznie rośnie. Można więc powiedzieć, iż jest to grupa która może odwrócić trend zwiększającej się liczby seniorów.

Tabela 3 – Wskaźnik obciążenia demograficznego osobami w latach 2016-2020

	2016	2017	2018	2019	2020	Zmiana
Lubelskie	24,7	25,7	26,8	27,9	28,8	16,60%
Powiat lubelski	21,3	21,9	22,6	23,5	24,1	13,15%
Konopnica	20,7	21,3	21,8	22,6	23,6	14,01%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Potwierdzeniem danych w zakresie zwiększającej się liczby osób starszych zarówno w powiecie i województwie lubelskim jak i Gminie Konopnica jest powyższa tabela prezentująca wskaźnik obciążenia demograficznego osobami starszymi. Wynika z niego, że dla wszystkich trzech analizowanych poziomów odnotowujemy jego regularny wzrost. Największy wzrost na przestrzeni analizowanego okresu możemy odnotować w całym województwie lubelskim. Wartość wskaźnika zwiększyła się o 4,1 co stanowi 16,60%. Dla Gminy Konopnica wartość wskaźnika obciążenia demograficznego osobami starszymi zwiększyła się z poziomu 20,7 w 2016 r. do poziomu 23,6 w roku 2020. Jest to zmiana o 14,01%.

2.2 Aktywność społeczna mieszkańców

Aktywność społeczna mieszkańców kształtowana jest przede wszystkim poprzez działania realizowane przez organizacje pozarządowe działające na terenie gminy. Najliczniejsze z nich są działające w formie stowarzyszeń Ochotnicze Straże Pożarne. Na terenie Gminy Konopnica znajduje się dwanaście jednostek: OSP Motycz, OSP Motycz Leśny, OSP Konopnica, OSP Kozubszczyzna, OSP Szerokie, OSP Uniszowice, OSP Zemborzyc Tereszyńskie, OSP Radawczyk Drugi, OSP Pawlin, OSP Radawiec Duży, OSP Tereszyn, OSP Marynin. Są one zrzeszone w Zarządzie Gminnym Związku OSP. Łącznie jednostki OSP zrzeszają 370 członków.

Wśród innych organizacji pozarządowych działających na terenie gminy wymienić należy m.in. następujące jednostki: Stowarzyszenie Pracownia Twórczych Działań, Stowarzyszenie Skaut, Fundacja Szkoła Przyszłości, Towarzystwo „Nowa Kuźnia”, UKS Widok, Klub OYAMA Karate Lublin, KS Uniszowice oraz Ludowy Klub Sportowy „Sokół Konopnica” prowadzący sekcję piłki nożnej.

Należy w tym miejscu zwrócić uwagę również na aktywność sportową mieszkańców. Boiska sportowe są usytuowane przy szkołach podstawowych w Konopnicy, Zemborzycach Tereszyńskich, Stasinie oraz przy Niepublicznej Szkole Podstawowej z Oddziałem Przedszkolnym w Radawczyku Drugim i boiska ogólnodostępne w Radawcu i Kozubszczyźnie. Działają także liczne place zabaw i sale gimnastyczne we wszystkich szkołach. W miejscowości Kozubszczyzna powstało Centrum Aktywizacji Fizycznej i Kulturalnej wraz ze skateparkiem oddane do użytku w październiku 2013 roku.

Bardzo ważnym elementem aktywności mieszkańców jest również ich zaangażowanie w sferze społeczno-religijnej. Teren gminy podzielony jest pomiędzy cztery parafie. Największa i najstarsza z nich to datująca swoje powstanie na XIV wiek parafia Konopnica, licząca obecnie około 4.000 wiernych, a obejmująca swym zasięgiem miejscowości: Konopnica, Kozubszczyzna, Marynin, Stasin, Tereszyn, Uniszowice, część Zemborzyc Tereszyńskich, a także niewielką część miasta Lublina. Parafia posiada kościół parafialny w Konopnicy i kaplicę w Uniszowicach. Parafia w Motyczu, istniejąca od 1922 roku, liczy około 2.000 wiernych, a w jej skład wchodzić wsie: Motycz, Motycz Leśny, Motycz-Józefin i Sporniak. Najmłodsza parafią na terenie gminy jest, erygowana w roku 1988, parafia w Radawcu Dużym. Obejmuje ona swym zasięgiem miejscowości Radawiec Duży i Mały, Radawczyk Drugi i Pawlin. Liczy około 2.000 wiernych. Mieszkańcy Zemborzyc Dolnych, Zemborzyc Podleśnych, Zemborzyc Wojciechowskich i częściowo Zemborzyc Tereszyńskich należą do parafii Lublin-Zemborzyc. Mieszkańcy miejscowości Szerokie i Lipniak należą z kolei do parafii św. Trójcy w Lublinie. Miejscowe parafie angażują mieszkańców w działalność nie tylko religijną ale również społeczno-kulturalną.

Kolejnym bardzo istotnym elementem budowania aktywności społecznej mieszkańców są: Biblioteka Publiczna Gminy Konopnica oraz jej filie – w Motyczu, Radawcu Dużym i Zemborzycach Tereszyńskich, które świadczą usługi w zakresie rozwijania i zaspokajania potrzeb czytelnich, informacyjnych i kulturalnych mieszkańców gminy. Statystyki dotyczące jej działań obrazuje tabela.

Tabela 4 – Statystyki Biblioteki Publicznej Gminy Konopnica w 2020 roku

Biblioteka/Filia	Liczba czytelników	Wypożyczenia na zewnątrz	Udostępnianie na miejscu
BPG Konopnica	605	19968	382
Filia Motycz	237	4223	274
Filia Radawiec Duży	393	6671	480
Filia Zemborzyc Tereszyńskie	366	6270	188
Razem	1601	37131	1324

Źródło: Raport o stanie Gminy Konopnica za 2020 r.

Różnorodność bogatych zasobów biblioteki oraz urozmaicona oferta przyciągają wielu czytelników o rozmaitych zainteresowaniach i wywodzących się z różnych grup wiekowych, a sama placówka pełni ważną rolę w życiu społeczno-kulturalnym gminy. W ramach działalności popularyzatorskiej i kulturalno-oświatowej biblioteka prowadzi współpracę ze szkołami, przedszkolami i społecznością lokalną. Przygotowuje lekcje biblioteczne, spotkania autorskie, spotkania okolicznościowe i tematyczne, wystawki, gazetki, sesje głośnego czytania, konkursy i lekcje w nawiązaniu do ważnych rocznic. W ramach współpracy ze szkołami i przedszkolami organizowane są wycieczki do biblioteki lub lekcje pokazowe. Księgozbiór jest ciągle aktualizowany, tak aby odpowiadał potrzebom mieszkańców. Pracownicy biblioteki chętnie pomagają w wyszukiwaniu materiałów do referatów i różnego rodzaju konkursów czy olimpiad. Podczas organizowania warsztatów plastycznych dla dzieci i dorosłych, biblioteka aktywnie współpracuje z „Domem Kultury” w Motyczu oraz ze Stowarzyszeniem Pracownia Twórczych Działań w Radawczyku II, a także z kołami gospodyń wiejskich.

Istotnym wyznacznikiem aktywności społecznej mieszkańców są również Koła Gospodyń Wiejskich. Reprezentują one interesy i działają na rzecz wszechstronnego rozwoju terenów wiejskich i poprawy sytuacji społeczno-zawodowej kobiet oraz ich rodzin. Prowadzą działalność społeczno-wychowawczą i oświatowo-kulturalną w środowiskach wiejskich na rzecz ich wszechstronnego rozwoju. Upowszechniają i rozwijają formy współdziałania, gospodarowania i racjonalne metody prowadzenia gospodarstw domowych. Rozwijają kulturę ludową, w tym w szczególności kulturę lokalną i regionalną. Zgodnie z danymi Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa na obszarze Gminy Konopnica koła gospodyń wiejskich prowadziły działalność w następujących miejscowościach:

- Koło Gospodyń Wiejskich w Maryninie
- Koło Gospodyń Wiejskich w Uniszowicach
- Koło Gospodyń Wiejskich w Radawcu Dużym „Radawczanki”
- Koło Gospodyń Wiejskich w Motyczu
- Koło Gospodyń Wiejskich w Motyczu Leśnym
- Koło Gospodyń Wiejskich w Kozubszczyźnie
- Koło Gospodyń Wiejskich w Tereszynie

2.3 Opieka nad dziećmi do lat 3

Żłobki są jedną z kilku form opieki nad małymi dziećmi (do 3 r.ż.), których celem jest pomoc rodzicom w godzeniu pracy zawodowej z obowiązkami rodzinnymi (opieką nad dziećmi). Mają wspierać rodziców w opiece i wychowaniu dzieci, ale przede wszystkim zapewniać dziecku możliwość uczenia się poprzez zabawę oraz opiekę w czasie, gdy rodzice nie mogą jej sprawować osobiście np. w czasie gdy są w pracy. Co ważne, żłobek zapewnia dzieciom opiekę w warunkach jak najbardziej zbliżonych do warunków domowych. Dzięki temu dziecko może czuć się komfortowo, a odpowiednio przygotowana kadra pomoże mu się szybciej rozwijać - zdobywa nowe umiejętności społeczne, takie jak praca w grupie, nawiązywanie relacji z innymi dziećmi, ale także uczy się samodzielnej zabawy.

Liczba dzieci w wieku do lat 3 na przestrzeni lat 2016-2020 jest względnie stała z nieznacznymi wahaniem w poszczególnych rocznikach. Wg stanu na koniec 2020 r. łączna liczba dzieci w wieku do lat 3 wynosiła 410 co w stosunku do roku 2016 stanowi wzrost o 23 dzieci. Największą ilość dzieci podlegających opiece w żłobkach odnotowano w 2017 r. i było to 429.

Tabela 5 – Opieka nad dziećmi do lat 3 w Gminie Konopnica

	2016	2017	2018	2019	2020
dzieci w wieku do 3 lat ogółem	387	429	414	422	410
żłobki	1	1	1	0	1
miejsca ogółem	20	15	15	0	15
dzieci objęte opieką w żłobkach	11	15	15	0	15
odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach [w %]	2,8	3,5	3,6	0,0	3,7

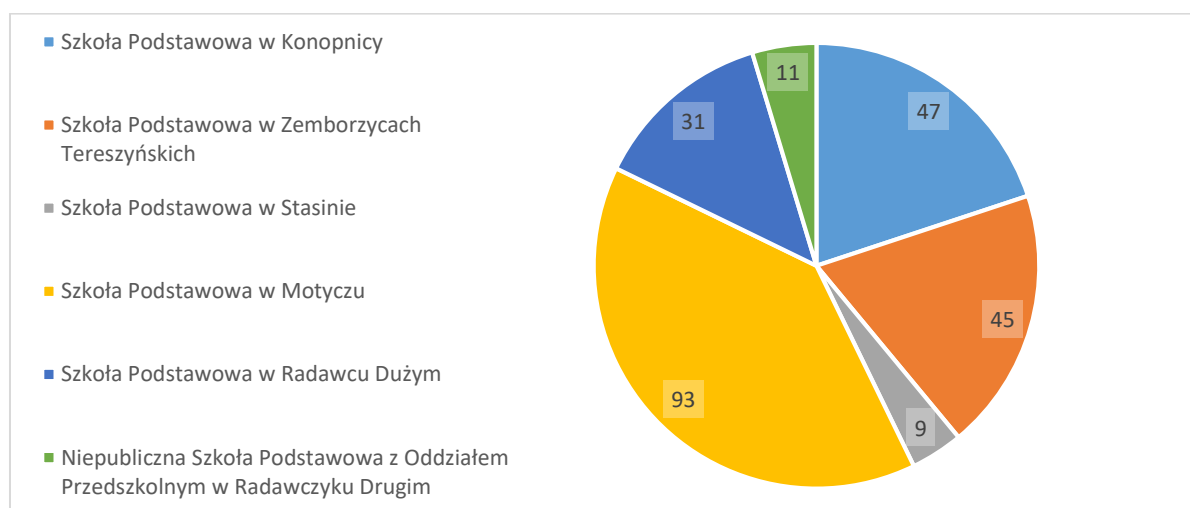
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Analizując wskaźniki odsetka dzieci do lat 3 objętych opieką w żłobkach, oddziałach żłobkowych i klubach dziecięcych należy zaznaczyć, że obecnie na terenie Gminy Konopnica działa tylko jedna placówka. Taki stan rzeczy przekłada się również na niewystarczającą ilość miejsc w żłobkach i innych placówkach przeznaczonych do opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. W 2020 r. było to 15 miejsc, które w całości były wykorzystane. Dlatego też odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach wynosi tylko 3,7%.

2.4 Oświata i wychowanie przedszkolne

Sieć systemu oświaty i wychowania na terenie Gminy Konopnica w analizowanym okresie tworzyły placówki przedszkolne, szkoły podstawowe, szkoły ponadpodstawowe oraz inne instytucje. Wychowanie przedszkolne może być realizowane w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz w innych formach wychowania przedszkolnego. Wychowanie przedszkolne obejmuje dzieci w wieku 3-6 lat. W szczególnie uzasadnionych przypadkach do przedszkola może zostać przyjęte dziecko, które ukończyło 2,5 roku. Według stanu na dzień 1 września 2020 r. do oddziałów przedszkolnych uczęszczało 236 dzieci.

Wykres 7 – Liczba dzieci w oddziałach przedszkolnych wg stanu na 1 września 2020 r.

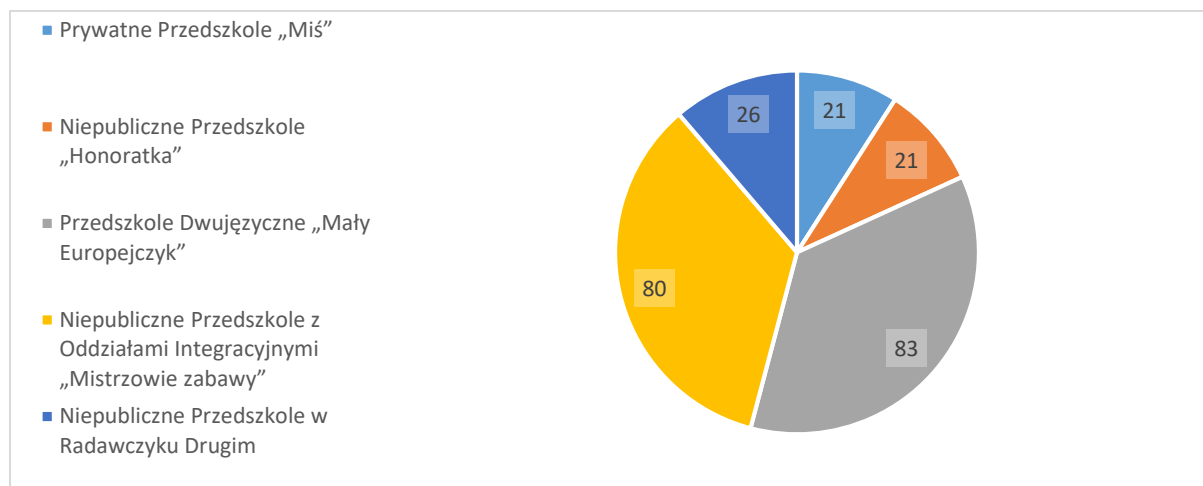

Źródło: Raport o stanie Gminy Konopnica za 2020 r.

Na terenie gminy działa 5 przedszkoli niepublicznych, do których uczęszczało według danych na 1 września 2020 r. 231 dzieci. Liczba dzieci w ciągu roku szkolnego zmienia się, gdyż przyjęcia dzieci do przedszkoli, odbywają się w ciągu całego roku i opierają się na zasadzie powszechnej dostępności. Część dzieci w wieku przedszkolnym uczęszcza do oddziałów przedszkolnych,

przedszkoli publicznych i niepublicznych prowadzonych przez inne gminy - Lublin, Jastków, Nieruchów, Wojciechów, Bełżyce, Niemce. Kwota miesięcznej dotacji w 2020 r. z budżetu gminy Konopnica na jednego ucznia w przedszkolu niepublicznym została ustalona w oparciu o tzw. najbliższą gminę (gmina Jastków) i wynosiła - 622,79 zł.

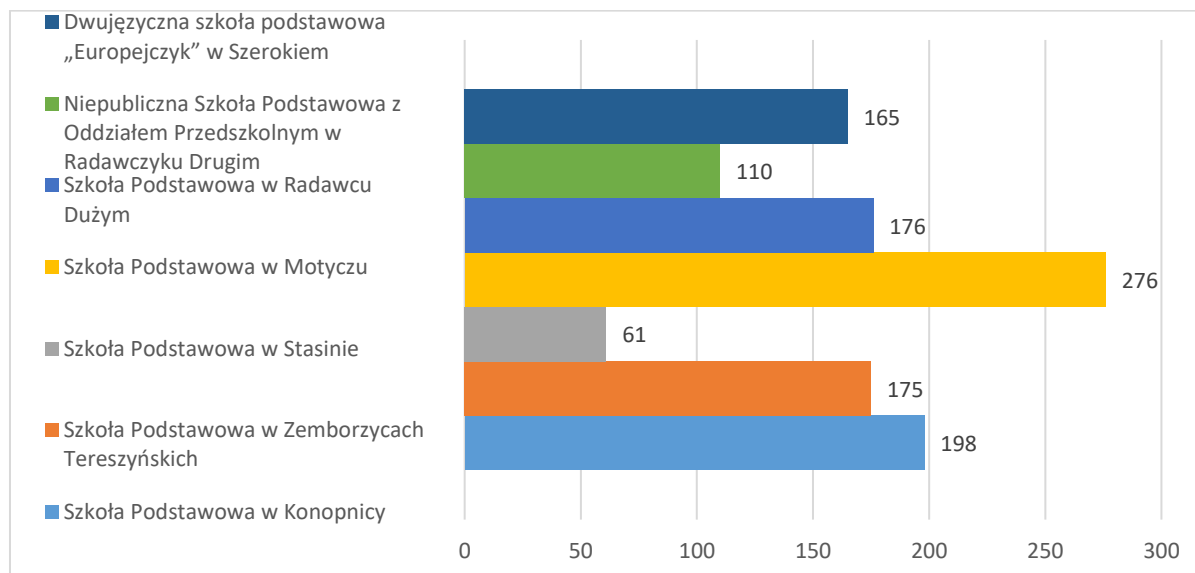
Wykres 8 – Liczba dzieci w przedszkolach niepublicznych wg stanu na 1 września 2020 r.

Źródło: Raport o stanie Gminy Konopnica za 2020 r.

W roku szkolnym 2020/2021 na terenie Gminy Konopnica działało 5 szkół podstawowych prowadzonych przez gminę oraz 2 placówki niepubliczne. Razem skupiały one 1161 uczniów, zgodnie z podziałem zaprezentowanym w poniższym wykresie.

Wykres 9 – Liczba uczniów w szkołach wg stanu na 1 września 2020 r.

Źródło: Raport o stanie Gminy Konopnica za 2020 r.

Od 1 września 2018 r. funkcjonuje w Radawczyku Drugim, na bazie lokalowej gimnazjum, niepubliczna szkoła podstawowa prowadzona przez Fundację Teresianum. Utworzenie szkoły w tym miejscu było odpowiedzią władz gminy na zapotrzebowanie części mieszkańców. Dotacja dla szkoły niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej przysługuje na każdego ucznia w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na 1 ucznia danego typu i rodzaju szkoły w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy - w roku budżetowym 2020: na uczniów klas I-III – 791,01 zł/mies., na

pozostałych uczniów - 756,52 zł/mies. Na jednego ucznia w oddziale przedszkolnym w Niepublicznej Szkole w Radawczyku Drugim Gmina przekazywała dotację w wysokości 435,33 zł.

Sieć szkół podstawowych zaspokaja potrzeby mieszkańców w zakresie realizacji obowiązku szkolnego. Niestety problemem jest nadal mała liczba uczniów w szkołach w stosunku do dzieci zamieszkałych. Liczba dzieci w wieku szkolnym (I-VIII klasa) zameldowanych na stałe i czasowo w gminie wynosiła 1372, do szkół podstawowych prowadzonych przez gminę uczęszczało we wrześniu 2020 r. 47% uczniów zamieszkałych w obwodach danych szkół.

Tabela 6 – Opieka nad dziećmi do lat 3 w Gminie Konopnica

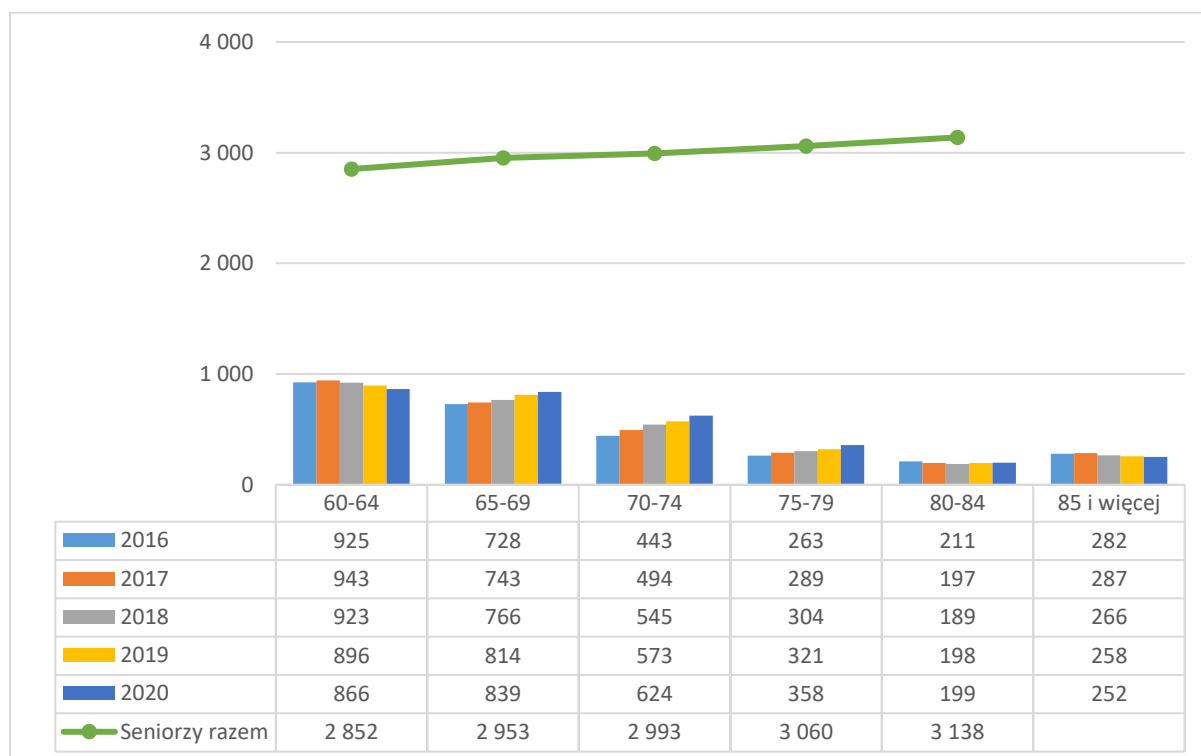
Szkoła podstawowa w miejscowości	Liczba uczniów 2019/2020			Liczba uczniów 2020/2021		
	w obwodzie	w tej szkole	%	w obwodzie	w tej szkole	%
Konopnica	303	142	47%	324	149	46%
Zemborzyce Tereszyńskie	219	123	56%	220	127	58%
Stasin	97	56	58%	102	55	54%
Motycz	379	160	42%	496	185	37%
Radawiec Duży	227	117	52%	230	130	57%
RAZEM	1225	598	49%	1225	646	47%

Źródło: Raport o stanie Gminy Konopnica za 2020 r.

2.5 Polityka senioralna

Dane statystyczne dotyczące struktury ludności opisane w podrozdziale 2.1 wskazują na występowanie w obszarze gminy problemu starzenia się społeczeństwa. Seniorzy stanowią liczną grupę społeczną, dlatego też sektor polityki senioralnej wymaga bardziej szczegółowej analizy.

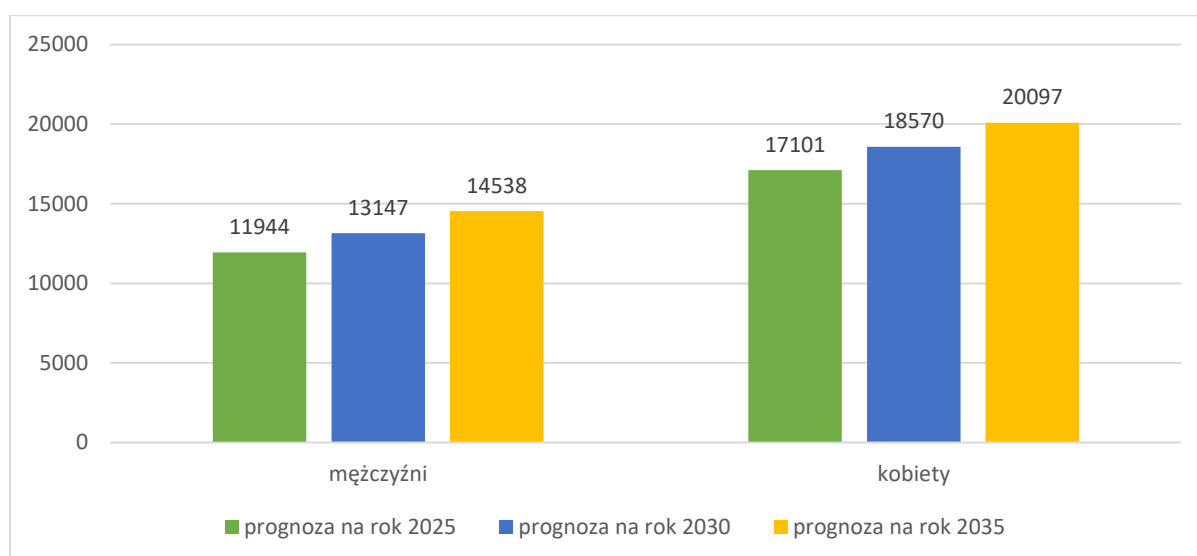
Wykres 10 – Struktura wiekowa seniorów w Gminie Konopnica w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Powyższy wykres prezentuje dane dotyczące liczby osób powyżej 60 roku życia w Gminie Konopnica w podziale na kategorie wiekowe: 60-64, 65-69, 70-74, 75-79, 80-84, 85 i więcej na przestrzeni lat 2016-2020. Należy zauważyć, że najliczniejszą grupę stanowią seniorzy w wieku 60-64 oraz 65-69 lat. Istotny jest również fakt, że w większości podgrup liczba osób starszych regularnie rośnie. Z uwagi na ogólny trend zwiększania się długości życia, w kolejnych latach spodziewany jest wzrost liczby osób starszych. Główny Urząd Statystyczny opracował prognozę liczby ludności dla powiatów w poszczególnych grupach wiekowych na bazie Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 roku. Szacowanie przyszłej liczby ludności i jej struktury według płci i wieku, dokonywane jest na podstawie założeń dotyczących kierunku przewidywanych zmian w natężeniu urodzeń i zgonów oraz napływów i odpływów wędrowniczych (migracji). W powiecie lubelskim zarówno liczba kobiet jak i liczba mężczyzn powyżej 60 roku życia będą rosły. Analogiczna sytuacja prawdopodobnie będzie występować również w Gminie Konopnica.

Wykres 11 – Prognoza liczby kobiet i mężczyzn w wieku 60+ w powiecie lubelskim opracowana na bazie NSP 2011

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

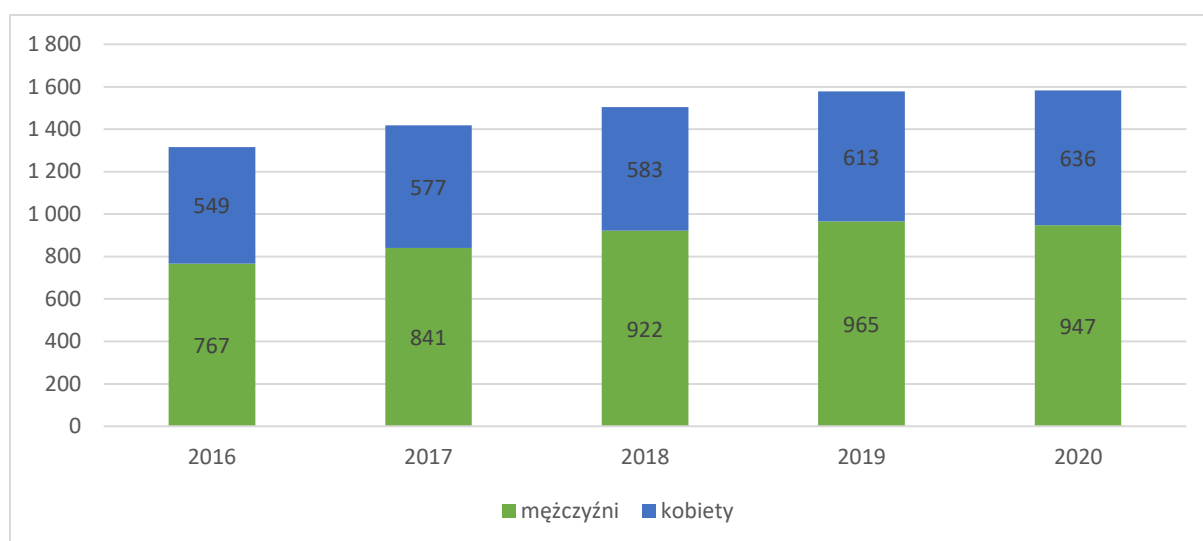
W Gminie Konopnica podejmowane są działania na rzecz seniorów. W 2020 r. realizowano projekt w zakresie promocji zdrowia wśród seniorów Gminy Konopnica pt. „Aktywny senior”. W ramach realizacji zadania seniorzy odbyli warsztaty artystyczno-florystyczne, a także uczestniczyli w wyjazdach propagujących profilaktykę prozdrowotną wśród grupy seniorów między innymi wyjazd do jaskini solnej na seans relaksacyjno-zdrowotny. Zajęcia trwały do grudnia 2020 r. Projekt cieszył się dużym powodzeniem wśród mieszkańców co jest dowodem na istniejącą potrzebę wsparcia i aktywizacji osób po 65 roku życia.

3. Aktywność gospodarcza

3.1 Rynek pracy

Analiza liczby osób pracujących jednoznacznie, że ich liczba na przestrzeni lat 2016-2020 regularnie rośnie. Ponadto wskazuje na przewagę mężczyzn wśród osób zatrudnionych. W 2020 r. mężczyźni stanowili 59,82% ogólnej liczby zatrudnionych na terenie Gminy Konopnica, natomiast kobiety stanowiły tylko 40,18%. Różnica pomiędzy liczbą pracujących kobiet i mężczyzn notowała regularny wzrost od 2016 r., aby w roku 2020 spaść do poziomu 311 osób.

Wykres 12 – Liczba osób pracujących w Gminie Konopnica wg płci

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Stan rynku pracy w Gminie Konopnica możemy analizować również za pomocą wskaźników dotyczących poziomu bezrobocia. Zgodnie z poniższą tabelą, możemy zaobserwować wyraźny spadek liczby bezrobotnych na przestrzeni lat 2016 – 2020.

Tabela 7 – Bezrobotni zarejestrowani z Gminy Konopnica w latach 2016-2020

	ogółem	kobiety	mężczyźni	w tym do 25 roku życia	w tym do 30 roku życia	w tym powyżej 50 roku życia
2016	274	139	135	48	107	62
2017	225	118	107	33	74	56
2018	192	110	82	29	70	38
2019	182	91	91	29	61	38
2020	204	113	91	27	74	42

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Porównując rok 2019 z rokiem 2020 zauważalny jest jednak wzrost zarejestrowanego bezrobocia. Zarówno w przypadku kobiet jak i mężczyzn, spadek liczby zarejestrowanych jest regularny. Ogólna liczba w Gminie Konopnica spadła z poziomu 274 w roku 2016 r. do poziomu 204 osób w roku 2019 r. Na podstawie tabeli możemy również zaobserwować liczbę bezrobotnych w poszczególnych grupach kluczowych z punktu widzenia rynku pracy: kobiety, mężczyźni, do 25 roku życia, do 30 roku życia, powyżej 50 roku życia. Pozytywnym zjawiskiem jest tutaj ciągły spadek liczby osób bezrobotnych do 25 roku życia.

Porównując dane dotyczące rynku pracy w Gminie Konopnica należy zwrócić uwagę również na kwestie porównania stanu udziału bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym. Widzimy również, że niekorzystne wskaźniki, na przestrzeni lat 2016-2020 zmniejszają się, a dodatkowo są znacznie poniżej wartości średnich zarówno dla powiatu jak i województwa lubelskiego. Stan rynku pracy jest zatem względnie satysfakcjonujący. Należy jednak rozważyć działania w zakresie aktywizacji bezrobotnych z różnych grup oraz wsparcie działań szkoleniowych i edukacyjnych mających na celu podjęcie zatrudnienia przez osoby zamieszkujące Gminę Konopnica.

Tabela 8 – Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w %.

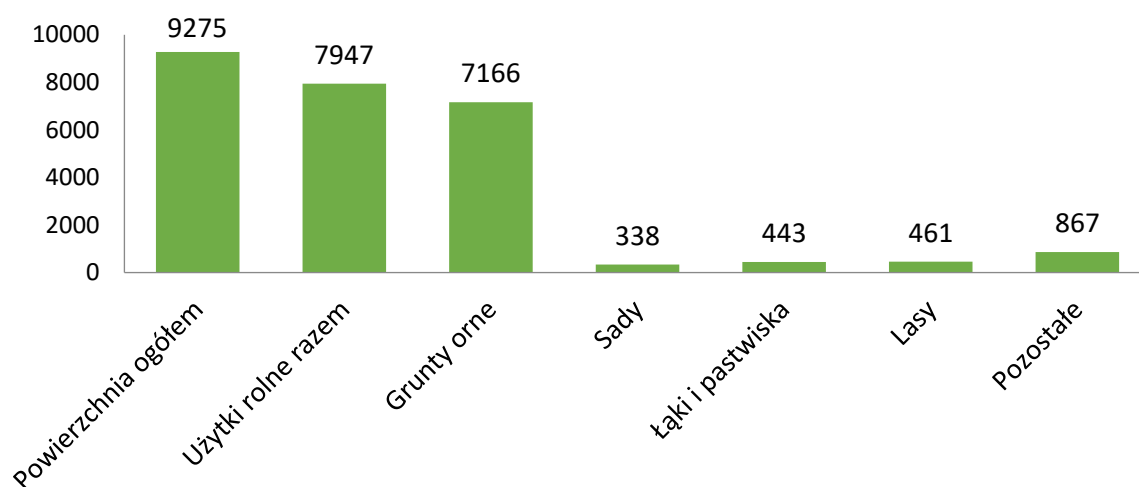
	2016	2017	2018	2019	2020
Lubelskie	7,3	6,3	5,8	5,5	6,1
Powiat lubelski	5,1	4,3	3,8	3,4	3,6
Konopnica	3,3	2,7	2,2	2,1	2,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

3.2 Sektor rolniczy

Gmina Konopnica pomimo postępującej urbanizacji nadal zachowuje swój rolniczy charakter. Według Instytutu Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach na jej terenie znajdują się najlepsze w województwie lubelskim warunki do rozwoju rolnictwa oraz przetwórstwa rolno-spożywczego. Wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej wynosi powyżej 100,1 pkt. i jest najwyższy dla wszystkich gmin Lubelszczyzny. Na terenie gminy Konopnica przeważają gleby bardzo dobre i dobre zajmujące w klasyfikacji bonitacyjnej I-III klasę. Około 90% gleb zaliczanych jest do pierwszego i drugiego kompleksu żyniego. Większość gleb (95%) stanowi pochodną gleb pochodzenia mineralnego. Kolejne atuty, które z pewnością mają pozytywny wpływ na rozwój rolnictwa to dogodne warunki klimatyczne, ukształtowanie terenu i korzystne stosunki wodne. Dlatego też, praca w rolnictwie jest wciąż znaczącą podstawą utrzymania dla wielu mieszkańców z terenu gminy Konopnica.

Wykres 13 – Powierzchnia gruntów w Gminie Konopnica

Źródło: Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Konopnica na lata 2016-2023.

Powyższy wykres potwierdza fakt, że rolnictwo jest bardzo ważnym elementem mającym wpływ na rozwój gminy Konopnica. Użytki rolne stanowią znaczną część z ogólnej powierzchni i zajmują łącznie 7947 ha. Największą powierzchnię spośród wszystkich ujętych w zestawieniu gruntów użytkowych zajmują grunty orne (71,26%). Stosunkowo najmniejszą powierzchnię gminy zajmują natomiast sady, stanowiące 3,64% całości gruntów. Nieznaczną część zajmują również lasy, łąki oraz pastwiska.

Według Powszechnego Spisu Rolnego 2010, na terenie gminy Konopnica działały 2 323 gospodarstwa rolne o łącznej powierzchni 6 710,59 ha. Jak pokazuje poniższa tabela, dominujące były gospodarstwa o małej wielkości: do 1 ha oraz od 1 ha do 5 ha. Obserwujemy zatem problem rozdrobnienia gospodarstw co może czynić je mniej konkurencyjnymi na rynku. Gospodarstwa

o niewielkich powierzchniach choć niekiedy mogą samodzielnie funkcjonować, nie posiadają dużego potencjału konkurencyjności rynkowej w stosunku do dużych producentów. Szansą natomiast w tym kontekście mogłaby być możliwość samodzielnej sprzedaży produktów oraz wyrobów ekologicznych przez gospodarstwa. Pozytywnym aspektem jest natomiast dość duży udział gospodarstw powyżej 15 ha w ogólnej ich powierzchni. Stanowią one prawie 30% wszystkich gospodarstw rolnych na terenie Gminy Konopnica.

Tabela 9 – Liczba i powierzchnia gospodarstw w Gminie Konopnica

	do 1 ha włącznie	1 - 5 ha	5 - 10 ha	10 -15 ha	15 ha i więcej	RAZEM
Liczba gospodarstw	1 217	809	174	49	74	2 323
Powierzchnia gospodarstw (w ha)	557,98	2 243,57	1 280,84	642,16	1 986,04	6 710,59

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych (PSR 2010).

W produkcji roślinnej dominuje uprawa zbóż. Głównie są to pszenica oraz jęczmień. Występują również pola ziemniaków, a także buraków cukrowych. Na terenie gminy rozwija się również sadownictwo, przede wszystkim w rejonie miejscowości Motycz i Motycz-Józefin. Część produkcji owocowo-warzywnej jest kierowana na potrzeby miejscowej chłodni „Agram” z siedzibą w Motyczu. Strukturę zasiewów na terenie gminy Konopnica obrazuje poniższa tabela, pokazująca powierzchnię zasiewów wraz z podziałem ich rodzajów.

Tabela 10 – Strukturę zasiewów w Gminie Konopnica

Rodzaj zasiewu	Powierzchnia zasiewów w ha	Powierzchnia zasiewów w %
Zboża, w tym:	3852	63
- pszenica	1499	24,5
- jęczmień	1380	22,3
Ziemniaki	985	16,1
Buraki cukrowe	236	3,9
Pastewne	629	10,3
Warzywa	235	3,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG

3.3 Sektor przedsiębiorstw

W Gminie Konopnica wg danych na koniec 2020 r. działalność gospodarczą prowadziło 1681 podmiotów gospodarczych sektora prywatnego. Najwięcej podmiotów to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą - 1498. Warto jednak zaznaczyć, że ogólna liczba podmiotów na przestrzeni lat 2016-2020 systematycznie i znacznie wzrasta. Dzieje się tak w większości dzięki wzrostowi: liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą o 316 podmiotów oraz liczby spółek handlowych – o 30. W pozostałych przypadkach, stan utrzymuje się na względnie stałym poziomie. Poniższa tabela wskazuje liczbę podmiotów w sektorze prywatnym na terenie gminy według form prawnych w latach 2016-2020.

Tabela 11 – Podmioty w sektorze prywatnym wg form prawnych

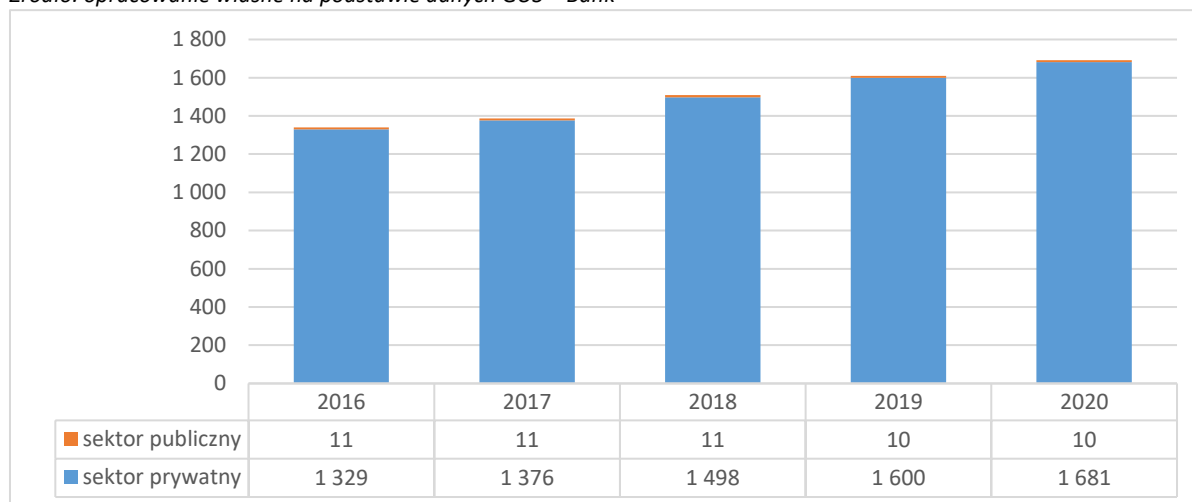
	2016	2017	2018	2019	2020
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	1 182	1 217	1 331	1 423	1 498
spółki handlowe	105	113	122	130	135
spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	10	10	8	9	9
spółdzielnie	4	4	4	4	4
fundacje	4	4	4	3	4
stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne	24	28	29	31	31

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

Analizując poniższy wykres można również zauważyć, że ogólna liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON na przestrzeni okresu 2016-2020 wzrosła o 351. Wartość ta świadczy o wzroście wskaźnika na poziomie 26,41%. Liczba podmiotów sektora prywatnego systematycznie rośnie od 2016 roku. Natomiast liczba podmiotów w sektorze publicznym pomiędzy rokiem 2018 a 2019 spadła o 1.

Wykres 14 – Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank

Danych Lokalnych.

Analiza struktury sektora przedsiębiorstw pod względem klas wielkości pokazuje, że dominującą grupą przedsiębiorstw w latach 2016–2020 były mikroprzedsiębiorstwa, zatrudniające do 9 pracowników, które w 2020 r. stanowiły ok. 97% wszystkich przedsiębiorstw. Należy przy tym zauważyć, że ich liczba wzrastała z roku na rok i w 2020 r. była ok. 25% większa niż w 2015 r. Drugą grupą pod względem liczebności w strukturze przedsiębiorstw wg klas wielkości były przedsiębiorstwa małe, liczące od 10 do 49 pracowników i stanowiły one w 2020 r. 2,19% ogółu przedsiębiorstw. Liczba przedsiębiorstw małych, nie znacznie wzrastała na przestrzeni lat 2016-2020. Należy również zaznaczyć, że w Gminie Konopnica znajdują się dwa podmioty zatrudniający powyżej 50 pracowników.

Tabela 12 – Liczba mikro, małych i średnich przedsiębiorstw na terenie Gminy Konopnica.

Przedsiębiorstwa	2016	2017	2018	2019	2020
mikro	1 388	1 436	1 567	1 660	1 740
małe	35	33	36	38	39
średnie	1	1	1	1	2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Według danych z rejestru ewidencji gospodarczej Gminy Konopnica najczęściej zarejestrowanych podmiotów to małe firmy usługowe i handlowe na potrzeby lokalne oraz produkcyjnych. W strukturze branżowej podmiotów zarejestrowanych na terenie gminy dominują: zakłady rzemieślnicze, firmy usługowe z branży budowlanej, handel i gastronomia oraz handel obwoźny oraz transport samochodowy. Większość zakładów usługowych i rzemieślniczych świadczy usługi w zakresie produkcji rolniczej i potrzeb bytowych mieszkańców gminy. Handel i usługi skoncentrowane są w sektorze prywatnym. Sklepy wielobranżowe i inne usługi spożywcze zlokalizowane są głównie w miejscowościach Konopnica i Kozubszczyzna.

W podziale na sekcje Polskiej Klasyfikacji Działalności dominujący udział mają w gminie przedsiębiorstwa ujęte w sekcji G, czyli handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle. Kolejne miejsca zajmują: sekcje F – Budownictwo oraz sekcja D, czyli działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi. W rejestrze znajdują się również podmioty prowadzące działalność profesjonalną, naukową i techniczną w sekcji M. Wśród wiodących zakładów funkcjonujących na terenie gminy są m.in.:

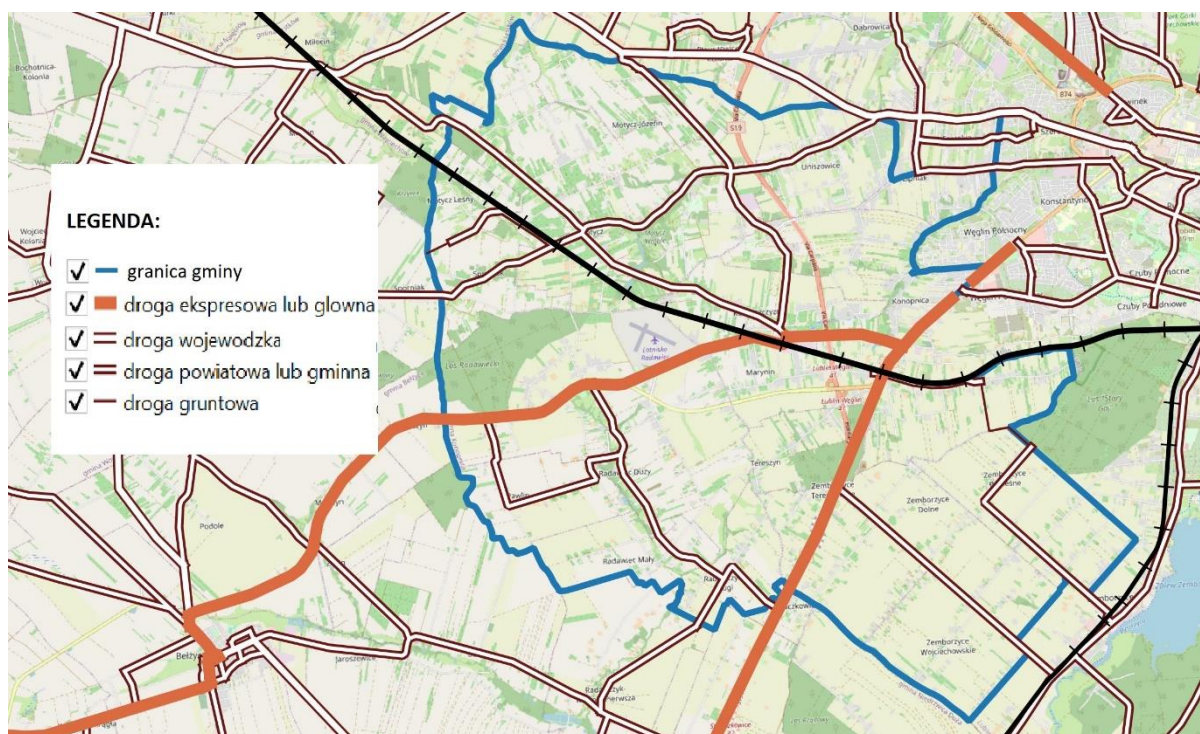
- firmy z branży hotelarsko-gastronomicznej (m.in.: Hotel Jedlina w Motyczu, Hotel Korona w Zemborzycach Tereszyńskich, Zajazd Gościnny, Trzy Róże, Kmicic, Etiuda, Dworek Mieszczański i in.),
- salony motoryzacyjne (m.in. Citroen Lublin – salon i serwis, FIX Forum Lider Konopnica, Scandinavia Auto Volvo Lublin - Autoryzowany Dealer Volvo w Konopnicy),
- firmy z branży przetwórczej i spożywczej (Agropol Wytwórnia Koncentratów i Mieszanek Paszowych, chłodnia Zomar; FPH Poła, Bona-Lux)
- przedsiębiorstwa handlowe i usługowe (Hilti Center, Dejek ZHU, OPF Optotelekomunikacja, firmy budowlane, firmy transportowe),
- przedsiębiorstwa produkcyjne, jak np. producent odczynników chemicznych PZ Cormay S.A. (zakład produkcyjny w Maryninie, choć siedziba firmy znajduje się w Warszawie), zakład produkujący meble Bocian i in.

4. Jakość życia

4.1. Drogi i transport

Gmina Konopnica cechuje się gęstą siecią dróg, wśród których można wyróżnić: drogę krajową i wojewódzką, drogi powiatowe i gminne. Spośród dróg powiatowych wszystkie odcinki są utwardzone, nie wszystkie jednak spełniają odpowiednie standardy. W gminie można wyodrębnić stosunkowo gęsty układ drogowy składający się z dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych. Rozbudowa i remonty dróg o niskich standardach nadal pozostają wśród priorytetów inwestycyjnych w gminie.

Mapa 5 – Sieć dróg krajowych, wojewódzkich i powiatowych na terenie Gminy Konopnica

Źródło: opracowanie własne

Drogi krajowe:

- S19 - granica państwa przez następujące miasta: Kuźnica – Białystok – Siemiatycze – Międzyrzec Podlaski – Kock – Lubartów – Lublin – Kraśnik – Janów Lubelski – Nisko – Sokołów Małopolski – Rzeszów.

Drogi wojewódzkie:

- Nr 747 Iłża – Lipsko – Solec nad Wisłą – Opole Lubelskie – Bełżyce – Konopnica,
- fragment drogi wojewódzkiej Nr 830 relacji Lublin – Nałęczów graniczący z terenem gminy od północy.

Drogi powiatowe:

- Nr 2229L Wojciechów – Palikije – Sporniak – Motycz,
- Nr 2262L Stasin,
- Nr 2264L Lublin – Zembrzyce Tereszyńskie – Rondo Marynin ,
- Nr 2226L Lublin – Lipniak – Pietrzakowizna,
- Nr 2231L Motycz – Miłocin,
- Nr 2227L Uniszowice – Motycz – St. Kol. Motycz,
- Nr 2228L od drogi 830 – Józefin – Motycz – do drogi 747,
- Nr 2260L Radawiec – Radawczyk,

Spośród dróg powiatowych wszystkie odcinki są utwardzone, nie wszystkie jednak spełniają odpowiednie standardy. Dróg gminnych jest około 200 km, z czego zdecydowana większość to drogi o nawierzchni twardej. Niektóre z odcinków utwardzonych wymagają remontów dla zapewnienia bezpieczeństwa użytkowników i wyższej jakości podróżowania. Pilnego utwardzenia wymagają

odcinki dróg o nawierzchni gruntowej. Sytuacja drogowa Gminy Konopnica jest dosyć dobra, w porównaniu z innymi gminami powiatu, czy województwa. Sieć dróg gminnych przedstawia się jak w poniższej tabeli:

Tabela 13 – Sieć dróg gminnych na terenie Gminy Konopnica.

Lp.	Nr drogi	Nazwa ciągu drogowego	Nawierzchnia (km)
1	106934 L	Uniszowice - Pietrzakowizna	1,241
2	106936 L	Motycz – Skubicha – Motycz	± 4,5
3	106937 L	Motycz – Motycz Józefin	3,103
4	106938 L	Motycz – Motycz Józefin	2,974
5	106939 L	od dr. pow. 2228 L – Lipy – do dr. gm. nr 106936 L	2,025
6	106940 L	od dr. gm nr 106941 L – Motycz Leśny	0,992
7	106941 L	Motycz – Stacja Kol. – Sporniak Motycki – do granicy Gminy	1,616
8	106942 L	od dr. pow. nr 2229 L – Motycz – do dr. gm. nr 106944 L	0,888
9	106943 L	od dr. pow. nr 2229 L – Motycz – do dr. gm. nr 106944 L	1,314
10	106944 L	Pietrzakowizna – Motycz – Sporniak Palikijski	± 8,5
11	106945 L	Pietrzakowizna – Kozubszczyzna	3,417
12	106946 L	od dr. woj. nr 747 – Konopnica – do dr. gm. nr 106945 L	3,154
13	106947 L	od dr. pow. nr 2229 L – Sporniak Radawiecki	± 1,0
14	106948 L	od dr. woj. nr 747 – do dr. gm nr 106949 L	1,436
15	106949 L	Radawiec Duży – Motycz	1,404
16	106950 L	od dr. woj. nr 747 – Radawiec Duży - Pawlin	4,049
17	106951 L	od dr. pow. nr 2260 L – Malinówka do dr. gm. nr 106976 L	2,144
18	106952 L	Tereszyn – Radawiec Mały	2,065
19	106953 L	od dr. pow. nr 2260 L Radawiec Duży do dr. gm nr 106954 L	0,744
20	106954 L	Rudki – Radawiec Mały	2,727
21	106955 L	Radawiec Duży – Tereszyn	2,516
22	106956 L	Marynin (od dr. pow. 2263 L do dr. gm. nr 106955 L)	2,740
23	106957 L	Marynin – Kol. Radawczyk	5,858
24	106958 L	od dr. pow nr 2260 L Radawczyk II do granicy Gminy	0,910
25	106959 L	od dr. krajowej nr 19 do drogi gminnej nr 106980 L	1,427
26	106960 L	od dr. kr nr 19 – Wieś Dziewiąta do dr gm nr 106980 L	1,526
27	106961 L	Stasin Polny do dr. pow. nr 2263 L do granicy Gminy	1,687
28	106962 L	od dr. pow. nr 2263 L Stasin	
29	106963 L	od dr. pow. Nr 2264 L Stasin – Zemborzyce Dolne	2,698
30	106964 L	Zemborzyce Tereszyńskie – Wieś Siódma – Wieś Ósma – do dr. nr 106975 L	1,865
31	106965 L	Wieś Szósta – Wieś Piąta – do dr. gm nr 106975 L	1,847
32	106966 L	Zemborzyce Dolne – Zemborzyce Podleśne	1,658
33	106967 L	Zemborzyce Wojciechowskie – Wieś Czwarta – Wieś Trzecia	1,755
34	106968 L	od gr. pow nr 2264 L - Jakubówka	1,486
35	106969 L	Jakubówka – Zemborzyce Podleśne	1,295
36	106970 L	Jakubówka – Zemborzyce Podleśne	1,291
37	106973 L	od dr. pow. nr 2263 L Zemborzyce Kościelne do granicy	

		Gminy	
38	106974 L	od dr. pow. nr 2263 L do granicy Gminy	
39	106975 L	od dr. kr nr 19 – Krężnica Jara – do granicy Gminy	4,450
40	106976 L	od dr. gm nr 106950 L Radawiec Mały do dr. gm nr 106950 L	3,958
41	106977 L	Radawiec Duży – Pawlin	±3,465
42	106978 L	Sporniak Radawiecki do dr. woj. nr 747	2,202
43	106979 L	od dr. pow. nr 2228 L Pietrzakowizna do dr. gm nr 106945 L	± 0,9
44	106009 L	od dr. gm nr 106939 L – Lipy do granicy Gminy	± 0,6
45	112450 L	Droga na działce nr ew. 1216 (od drogi wewnętrznej nr dz. ew. 1215/1 do drogi wewnętrznej nr dz. ew. 1241) - Motycz	0,625
46	112451 L	Droga na dz. nr ew. 1215/1; 1530/8; 1035; 1031 i 1529 – od drogi powiatowej nr 2229 L do drogi powiatowej nr 2227 L - Motycz	1,5
47	112483 L	Droga położona na działce nr ew. 369 w m. Motycz Leśny	1,599
48	106935 L	Szerokie - droga od strony zachodniej łączy się z drogą wewnętrzną nr ew. dz. 37 oraz od strony wschodniej z ulicą Biskupińską (na terenie miasta Lublin)	1,460
49	128535 L	Szerokie - droga od strony południowej łączy się z drogą powiatową nr 2226 L oraz od strony północnej z drogą wojewódzką nr 830.	0,98
50	128536 L	Szerokie - droga od strony południowej łączy się z drogą powiatową nr 2226 L oraz od strony północnej z drogą wewnętrzną nr ew. dz. 104/5	0,56
51	128537 L	Lipniak - droga od strony północnej łączy się z drogą powiatową nr 2226 L oraz od strony południowej z ul. Lipniak (na terenie miasta Lublin)	0,46
52	128538 L	Lipniak - droga od strony północnej łączy się z drogą wewnętrzną nr ew. dz. 44 oraz od strony południowej z ul. Laskową (na terenie miasta Lublin)	0,98
53	128539 L	Lipniak - droga od strony północnej łączy się z drogą wewnętrzną nr ew. dz. 71 oraz od strony południowej z ul. Laskową (na terenie miasta Lublin)	0,4
54	128540 L	Uniszowice - droga od strony północnej łączy się z drogą powiatową nr 2227 L oraz od strony południowej z drogą powiatową nr 2226 L	1,1
55	128541 L	Uniszowice - droga od strony wschodniej łączy się z drogą gminną nr 106934 L oraz od strony zachodniej z drogą wewnętrzną nr ew. dz. 303/2	1,07
56	128542 L	Uniszowice - droga od strony południowej łączy się z drogą serwisową w ciągu drogi S19.	0,6
57	128543 L	Uniszowice - droga od strony południowej łączy się z drogą powiatową nr 2227 L oraz od strony północno-wschodniej z drogą wojewódzką nr 830	1,32
58	128544 L	Motycz-Józefin - droga od strony zachodniej łączy się z drogą powiatową nr 2228 L oraz od strony wschodniej z drogą wewnętrzną położoną na terenie Gminy Jastków	0,73
59	128545 L	Motycz - Józefin - droga od strony wschodniej łączy się z	0,8

		drogą powiatową nr 2228 L oraz od strony zachodniej z drogą wewnętrzną nr ew. dz. 380/2	
60	128546 L	Motycz - Józefin - droga od strony wschodniej łączy się z drogą powiatową nr 2228 L oraz od strony północnej z drogą gminną nr 106939 L	1,87
61	128547 L	Motycz - Józefin - Motycz - droga od strony północnej łączy się z drogą wewnętrzną nr ew. dz. 380/2 oraz od strony południowej z drogą powiatową nr 2228 L	1,705
62	128548 L	Motycz - droga od strony północno-wschodniej łączy się z drogą wewnętrzną nr ew. dz. 121/8	0,76
63	128549 L	Motycz - Motycz - Józefin - droga od strony południowej łączy się z drogą gminną nr 106936 L oraz od strony północno-wschodniej z drogą gminną na terenie Gminy Jastków	1,63
64	128550 L	Motycz - droga od strony północnej łączy się z drogą gminną nr 106936 L oraz od strony południowej z drogą gminną nr 106937 L	1,15
65	128551 L	Motycz - droga od strony południowo-zachodniej łączy się z drogą powiatową nr 2231 L oraz od strony północno-wschodniej z drogą gminną na terenie Gminy Jastków	0,365
66	128552 L	Motycz - droga od strony południowo-zachodniej łączy się z drogą powiatową nr 2231 L	0,225
67	128553 L	Motycz - droga od strony południowej łączy się z drogą gminną nr 106944 L oraz od strony północno-zachodniej z drogą gminną nr 106943 L	1,13
68	128554 L	Motycz - droga od strony północnej łączy się z drogą powiatową nr 2229 L	0,27
69	128555 L	Motycz - droga od strony północnej łączy się z drogą powiatową nr 2227 L oraz od strony południowej z drogą gminną nr 106944 L, główny ciąg drogowy z odnogą w kierunku zachodnim.	1,66
70	128556 L	Motycz - droga od strony południowej łączy się z drogą gminną nr 106944 L	0,65
71	128557 L	Motycz - droga od strony zachodniej łączy się z drogą wewnętrzną nr ew. dz. 1371 oraz od strony północnej z drogą wewnętrzną nr ew. dz. 1377/2	0,75
72	128558 L	Motycz - droga od strony wschodniej łączy się z drogą gminną nr 112541 L oraz od strony zachodniej z drogą wewnętrzną nr ew. dz. 1372	0,55
73	128559 L	Sporniak - droga od strony południowo-zachodniej łączy się z drogą powiatową nr 2229 L oraz od strony wschodniej z drogą gminną na terenie gminy Wojciechów	0,7
74	128560 L	Marynin - droga od strony północnej łączy się z drogą gminną nr 112593 L oraz od strony południowej z drogą gminną nr 106956 L	0,63
75	128561 L	Radawiec Duży - droga od strony południowo-wschodniej łączy się z drogą gminną nr 112593 L oraz od strony	1,22

		północno-zachodniej z drogą 106944 L	
76	128562 L	Radawiec Duży - droga od strony południowo-wschodniej łączy się z drogą gminną nr 112593 L oraz od strony południowo-zachodniej z drogą gminną nr 106949 L	1,27
77	128563 L	Radawiec Duży - droga od strony północno-wschodniej łączy się z drogą powiatową nr 2260 L oraz od strony południowej z drogą gminną nr 106950 L	0,57
78	128564 L	Radawiec Mały - droga od strony południowo-wschodniej łączy się z drogą powiatową nr 2260 L oraz od strony północno-zachodniej z drogą gminną nr 106952 L	0,7
79	128565 L	droga położona na działce: nr ew. 323 w miejscowości Kozubszczyzna o przebiegu: od drogi gminnej nr 106945L do drogi gminnej nr 112593L - Konopnica - droga od strony północnej łączy się z drogą gminną nr 112593 L oraz od strony zachodniej z drogą serwisową w ciągu drogi S19	0,96
80	128566 L	Konopnica - droga od strony wschodniej łączy się z drogą powiatową nr 2262 L oraz od strony zachodniej z drogą wewnętrzną nr ew. dz. 925	0,6
81	128567 L	Konopnica - droga od strony wschodniej łączy się z drogą powiatową nr 2228 L oraz od strony zachodniej z drogą gminną nr 106944 L	1,17
82	12568 L	Konopnica - droga od strony północno-zachodniej łączy się z drogą gminną nr 106945 L oraz od strony południowo-wschodniej z ul. Laskową (na terenie miasta Lublin)	0,93
83	106938 L	droga od strony północno-wschodniej łącząca się z drogą powiatową nr 2231 L oraz od strony północno-zachodniej z drogą gminną nr 112483 L	1,06
84	106942 L	Sporniak - droga od strony północno-zachodniej z drogą gminną nr 106941 L oraz od strony południowej łączy się z drogą powiatową nr 2229 L	1,15
85	106977 L	Od strony północnej granica Lasu Radawieckiego - droga wojewódzka 747	0,89

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG

Infrastruktura drogowa, choć stale ulepszana wciąż wymaga nakładów – zarówno na utrzymanie, jak i remonty dróg gminnych. Niezbędne są kolejne inwestycje poprawiające jakość i drożność komunikacji na terenie gminy. Wraz z inwestycjami drogowymi mogą rozwijać się również ścieżki rowerowe. Konieczne są także inwestycje polegające na oświetlaniu dróg gminnych i powiatowych oraz (w mniejszym zakresie) budowie chodników. Istotna jest również konieczność rozwoju transportu zbiorowego realizowana w porozumieniu z miastem Lublin świadczonego przez MPK bądź też przez prywatnych przewoźników, a także komunikacja międzygminna. W chwili obecnej przez teren Gminy Konopnica przejeżdżają następujące linie autobusowe łączące z miastem Lublin: 12, 33, 78, 79 i 85.

Istotną rolę w zakresie komunikacji w Gminie Konopnica pełni również transport kolejowy. Przez gminę przebiega linia kolejowa nr 7: Warszawa – Lublin – Dorohusk. Na terenie gminy zlokalizowane są stacja kolejowa oraz dwa przystanki kolejowe: Stasin Polny i Motycz Leśny. Jest to linia o znaczeniu międzynarodowym. Zakończona w 2021 r. modernizacja linii kolejowej perspektywicznie oznaczać ma jej znaczne unowocześnienie (rozważane są nawet szybkości 160 km/h). Dodatkowo zrealizowana przez Gminę Konopnica modernizacja dworca kolejowego wraz

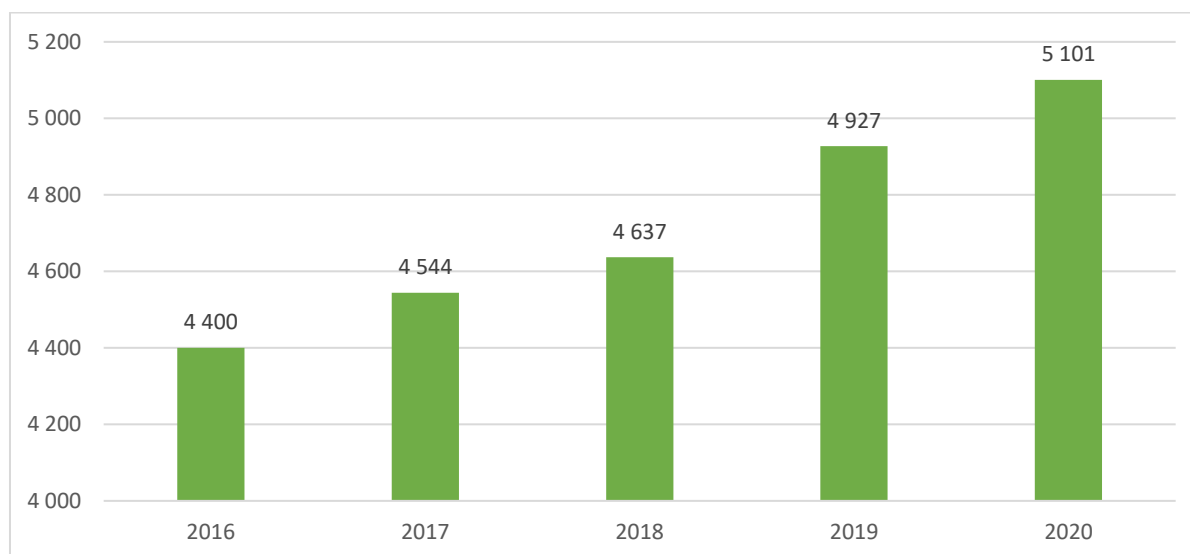
z utworzeniem węzła przesiadkowego pozwoliła na stworzenie komunikacyjnego centrum, które będzie służyć mieszkańcom gminy Konopnica podróżującym przede wszystkim do Lublina, ale również w innych kierunkach.

Uzupełnieniem infrastruktury transportowej jest także trawiaste lotnisko o powierzchni 116ha zlokalizowane w miejscowości Radawiec Duży. Wykorzystywane jest głównie do celów sportowych przez Aeroklub Lubelski. Aeroklub Lubelski pełni funkcję klubu sportowego propagującego i rozwijającego lotnictwo polskie, głównie w zakresie szkolenia, rekreacji i uprawiania sportów lotniczych. W dobie szybkiego rozwoju lotnictwa komunikacyjnego stanowi źródło potencjalnych kandydatów na przyszłych pilotów zawodowych. Aeroklub działa w zakresie edukacji młodzieży i jej rozwoju przez angażowanie w sporty lotnicze. Aeroklub świadczy także usługi dla firm i instytucji państwowych, prowadzi też obsługę techniczną statków powietrznych. Funkcjonuje również Zakład Usług Agrolotniczych z samolotem M-18 Dromader służącym głównie do gaszenia pożarów lasów.

4.2. Zasoby mieszkaniowe

Istotnym wskaźnikiem określającym zasoby mieszkaniowe w obszarze funkcjonalnym jest liczba budynków mieszkalnych w gminie. Na przestrzeni analizowanego okresu przedstawia się ona jak na poniższym wykresie. Od 2016 roku kiedy na terenie Gminy Konopnica znajdowało się 4400 budynków mieszkalnych, możemy odnotować stały wzrost wartości wskaźnika. Na koniec 2020 r. ich liczba wyniosła 5101.

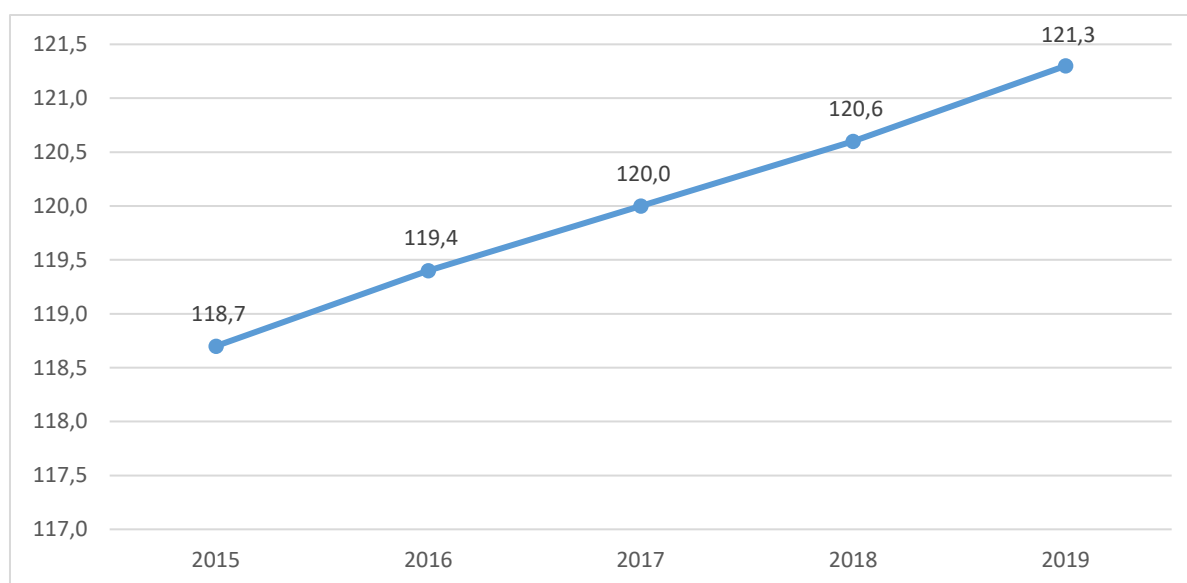
Wykres 15 – Liczba budynków mieszkalnych w Gminie Konopnica

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

W zakresie określenia zasobów mieszkaniowych istotna jest nie tylko ilość budynków mieszkalnych, ale również ich powierzchnia. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w Gminie Konopnica przedstawia się jak na poniższym wykresie. Z uwagi na charakter zabudowy występującej na terenie gminy. Wartość wskaźnika jest dość wysoka. Dodatkowo należy zaznaczyć, iż z uwagi na prędkość powstawania nowych inwestycji mieszkaniowych obserwujemy również regularny wzrost przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkań na terenie gminy. W 2020 roku wyniósł on już 121,3 m².

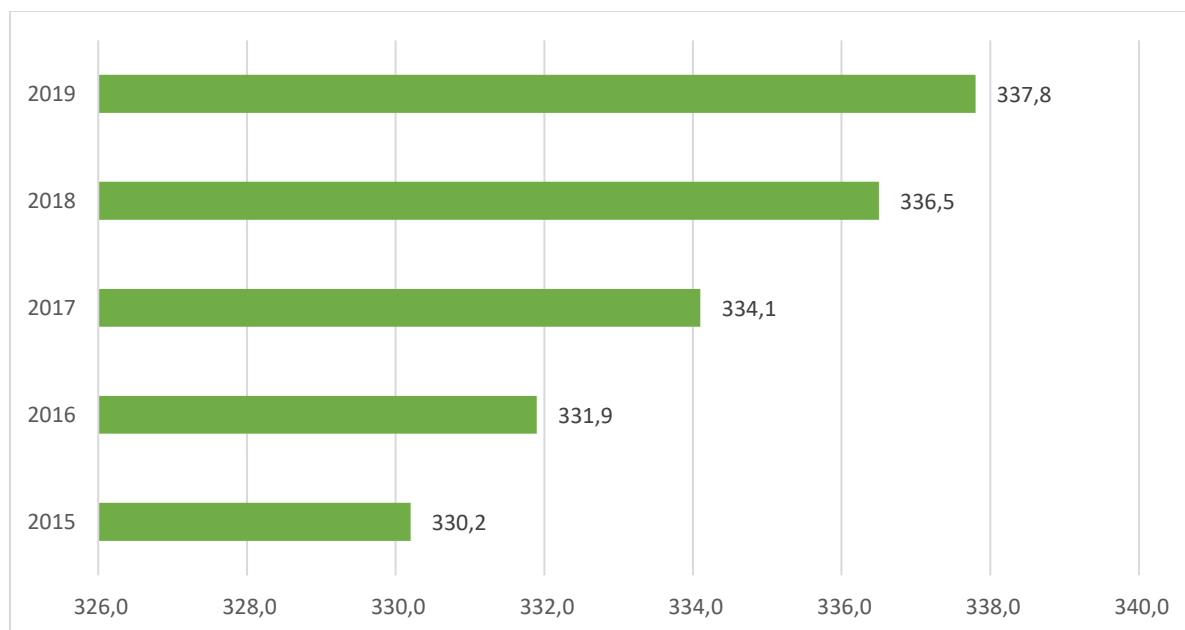
Wykres 16 – Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Ciekawym wskaźnikiem pozwalającym na wyciągnięcie wniosków w zakresie sytuacji mieszkaniowej w Gminie Konopnica jest również liczba mieszkań w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Na przestrzeni analizowanego okresu widzimy wyraźny i regularny wzrost jego wartości. Pod koniec roku 2019 na 1000 mieszkańców przypadało 337,8 mieszkania. Oznacza to jednocześnie, że przeciętna liczba użytkowników jednego mieszkania wynosi około 3.

Wykres 17 – Liczba mieszkań w przeliczeniu na 1000 mieszkańców

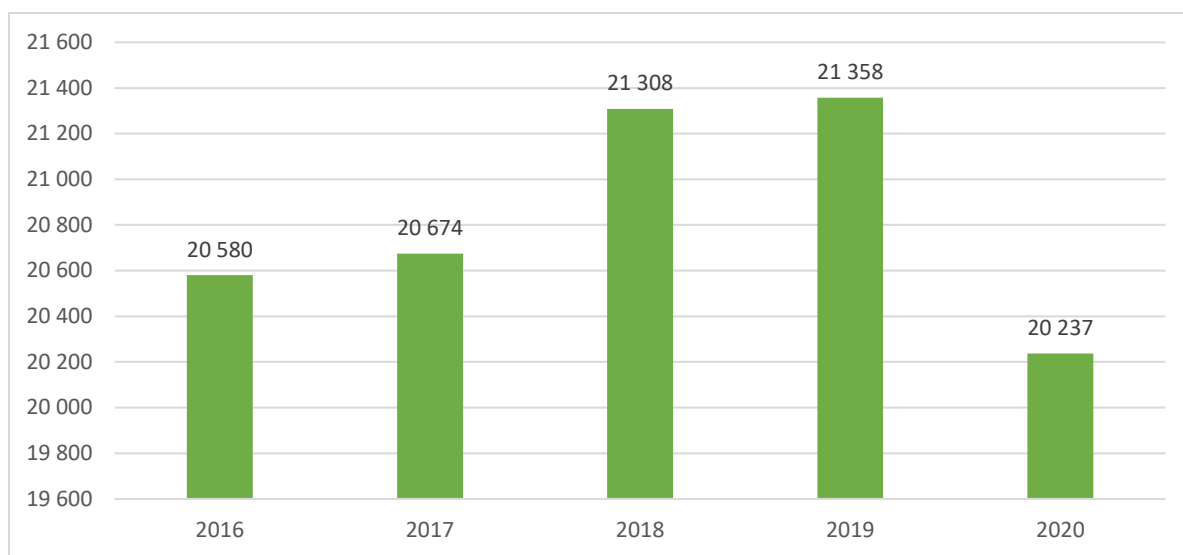

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

4.3. Ochrona zdrowia i opieka społeczna

Na terenie Gminy Konopnica działa Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Motycz zlokalizowany w miejscowości Marynin, którego organem założycielskim jest Rada Gminy Konopnica oraz dwa prywatne gabinety lekarskie, świadczące m.in. usługi w dziedzinie stomatologii.

Wykres 18 – Podstawowa opieka zdrowotna – liczba porad lekarskich

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

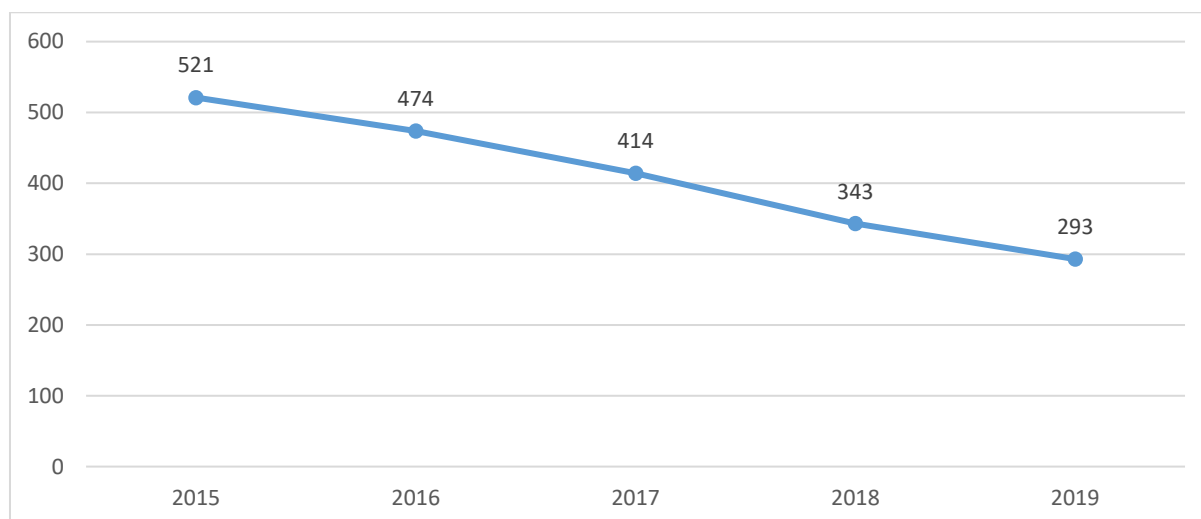
W ramach SP ZOZ opiekę zdrowotną dla mieszkańców świadczy: trzech lekarzy ze specjalizacją rodzinną i ogólną oraz pediatriczną, jeden stomatolog, trzy pielęgniarki środowiskowe, jedna pielęgniarka koordynująca i jedna położna środowiskowa. Pod opieką medyczną Zakładu znajduje się również 6 szkół działających na terenie gminy Konopnica. W ocenie mieszkańców podstawowa opieka zdrowotna jest świadczona w wystarczającym zakresie, natomiast porady specjalistyczne udzielane są w placówkach Lublina, na podstawie skierowań. Gmina jest także organizatorem lub współorganizatorem inicjatyw w zakresie bezpłatnych badań specjalistycznych: raz w roku na terenie gminy prowadzone są badania profilaktyczne mammograficzne. Ponadto z zewnętrznych środków prywatnych bywają finansowane akcje badań okulistycznych i inne akcje doraźne. Wskazane jest jednak wzbogacenie oferty gminy w tym zakresie, w szczególności w zakresie usług rehabilitacyjnych.

Pomoc społeczna ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Zadania z powyższego zakresu na terenie Gminy Konopnica realizuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Konopnicy. Rodzaj, forma i rozmiar świadczonej pomocy są uzależnione od zgłaszanych potrzeb, okoliczności uzasadniających udzielenia pomocy i możliwości OPS. Pomoc jaką ośrodek otacza podopiecznych to przede wszystkim:

- Pomoc finansowa - zasiłek celowy, okresowy, stały, celowy specjalny;
- Pomoc rzeczowa - obiady dla dzieci i młodzieży w szkole: podstawowej oraz szkołach specjalnych;
- Pomoc w dotarciu do różnego rodzaju usług specjalistycznych, jak np. prawnik, lekarz, psychoterapeuta itp.;
- Poradnictwo socjalne, które obejmuje m.in. poinformowanie klienta o konsekwencjach podejmowanych przez niego działań lub ich braku, motywowanie do podjęcia i kontynuowania stosownych działań oraz wsparcie w sytuacjach kryzysu i załamania;

- Działanie interwencyjne w sytuacji kiedy klient stanowi sam dla siebie zagrożenie lub gdy to zagrożenie istnieje ze strony innych ludzi (mowa tu w szczególności o zagrożeniu: materialnym, prawnym, zależności fizycznej i psychicznej). Działanie interwencyjne jest zazwyczaj poprzedzone zebraniem niezbędnych informacji, a zaistniała sytuacja wymaga natychmiastowej lub jak najszybszej reakcji, tak aby bezpośrednio nastąpiła zmiana negatywnego stanu.

Wykres 19 – Liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej

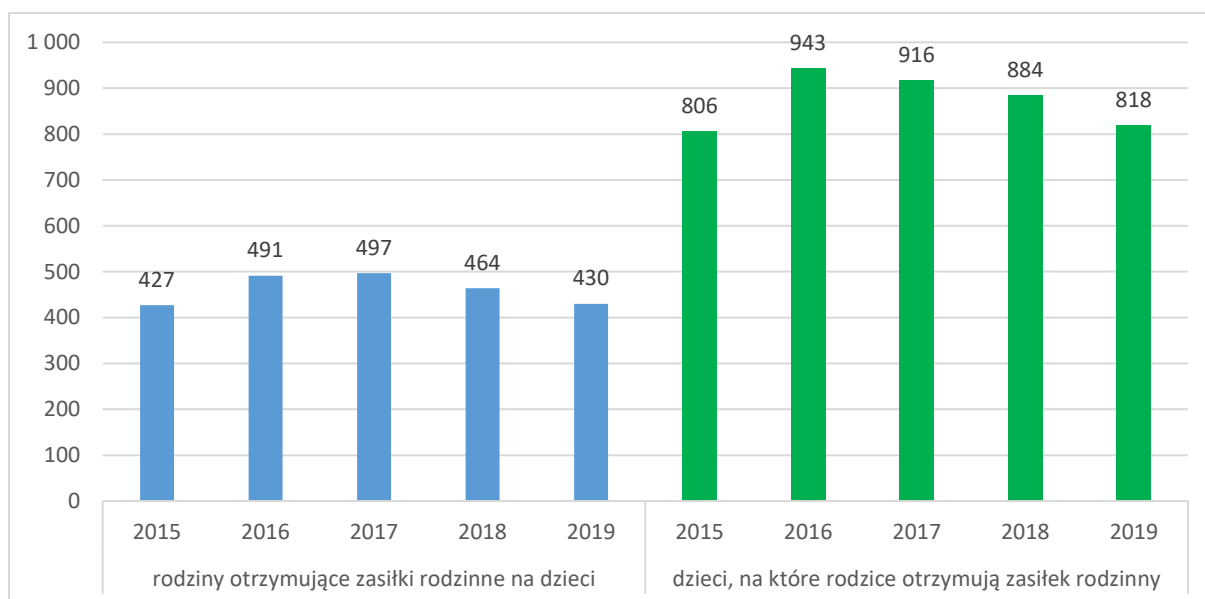
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

W Gminie Konopnica na przestrzeni okresu 2015-2019 liczba osób korzystających z środowiskowej pomocy społecznej regularnie spada. Jest to z pewnością zjawisko pozytywne, które może świadczyć o poprawiającej się sytuacji materialnej mieszkańców. W analizowanym okresie liczba beneficjentów pomocy społecznej spadła z poziomu 521 w roku 2015 do poziomu 293 w roku 2019. Jest to spadek o 43,76 %.

OPS w zakresie swoich zadań statutowych współpracuje z innymi instytucjami m.in. z policją, wymiarem sprawiedliwości, ZUS, KRUS, placówkami służby zdrowia i in. Pracownicy Ośrodka w szczególności zajmują się osobami lub rodzinami, w których występują podane niżej problemy:

- ubóstwo (gdy dochód osoby samotnie gospodarującej jest niższy niż 542 zł netto lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 456 zł netto),
- bezdomność,
- bezrobocie (osoby długotrwale chore lub po 50 roku życia, bez pracy),
- niepełnosprawność orzeczoną przez ZUS lub Zespół ds. orzekania o niepełnosprawności,
- długotrwała lub ciężka choroba,
- potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietność,
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze,
- trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy,
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- alkoholizm lub narkomania,
- zdarzenie losowe (np. pożar mieszkania) lub sytuacja kryzysowa.

Wykres 20 – Rodziny i dzieci otrzymujące zasiłek rodzinny

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Na powyższym wykresie możemy zaobserwować jak wygląda sytuacja w zakresie zasiłków rodzinnych, które otrzymują mieszkańcy Gminy Konopnica. Po okresie wzrostów w latach 2015-2017 możemy zauważyć spadek wartości wskaźnika rodzin otrzymujących zasiłki rodzinne oraz dzieci, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny. Z jednej strony ma to związek z poprawiającą się sytuacją materialną mieszkańców, natomiast należy także pamiętać o zmniejszającej się liczbie dzieci do lat 18 na terenie gminy Konopnica.

4.4. Sieć rozdzielcza

Na przestrzeni lat 2016-2029 długość sieci wodociągowej utrzymuje się na względnie stałym poziomie. Rozbudowa infrastruktury sieciowej w gminie odnotowana była na przestrzeni lat 2016-2018. W 2016 r. długość sieci wodociągowej wynosiła 132 km. Od 2018 pozostaje jednak nierozbudowywana, dlatego też w chwili obecnej wynosi 136,3 km.

Tabela 14 – Sieć wodociągowa na terenie Gminy Konopnica

	2016	2017	2018	2019	2020
długość czynnej sieci wodociągowej (w km)	132,0	135,9	136,3	136,3	136,3
ludność korzystająca z sieci wodociągowej	6 814	7 004	7 144	7 295	b.d.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Bardzo istotnym wskaźnikiem z zakresu poziomu rozwoju infrastruktury sieciowej jest również liczba ludności korzystająca z sieci wodociągowej. W powyższej tabeli możemy zaobserwować, że na przestrzeni analizowanego okresu liczba ta systematycznie rośnie. Coroczne wzrosty wynosiły ok. 150 osób. Dlatego też, w 2016 r. z sieci wodociągowej korzystał 6 814 mieszkańców Gminy Konopnica, natomiast w 2019 roku już 7 295 osób korzystało z niniejszej sieci. Liczba ta stanowi 51,13% liczby wszystkich mieszkańców gminy. Świadczy to o konieczności podejmowania dalszych inwestycji w niniejszym zakresie.

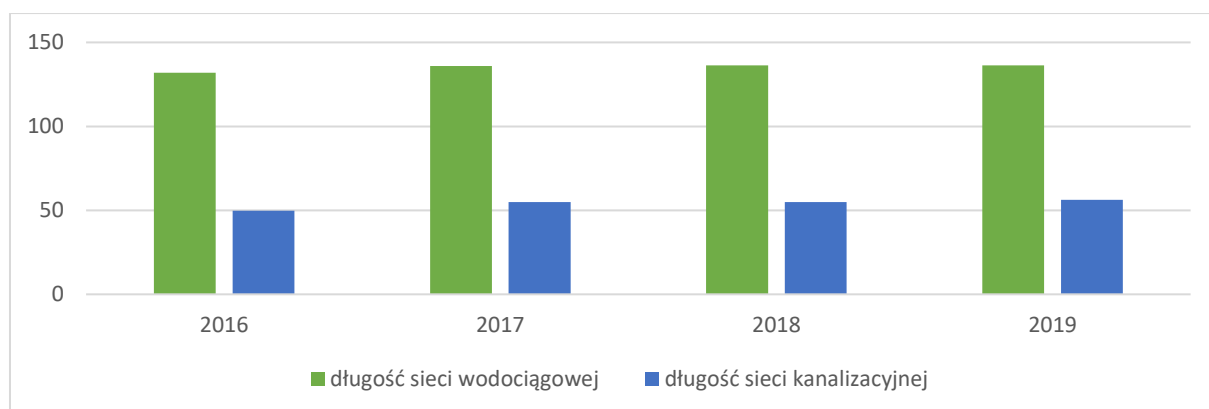
Tabela 15 – Sieć kanalizacyjna na terenie Gminy Konopnica

	2016	2017	2018	2019	2020
długość czynnej sieci kanalizacyjnej (w km)	49,8	54,9	54,9	56,2	58,1
ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	1 853	2 040	2 223	2 303	b.d.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Kolejnym elementem infrastruktury sieciowej jest infrastruktura kanalizacyjna. Należy zaznaczyć, że nie jest ona tak rozwinięta jak sieć wodociągowa. Jednak na przestrzeni lat 2016-2019 rozwija się szybciej. Powyższa tabela, pokazuje długość sieci kanalizacyjnej oraz liczbę ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej. Liczba ta, również rośnie w analizowanym okresie i w 2019 wynosiła ona 2303. Należy zaznaczyć, że jest to tylko 16,14% ogólnej liczby ludności i 31,57% osób korzystających z sieci wodociągowej na terenie Gminy Konopnica.

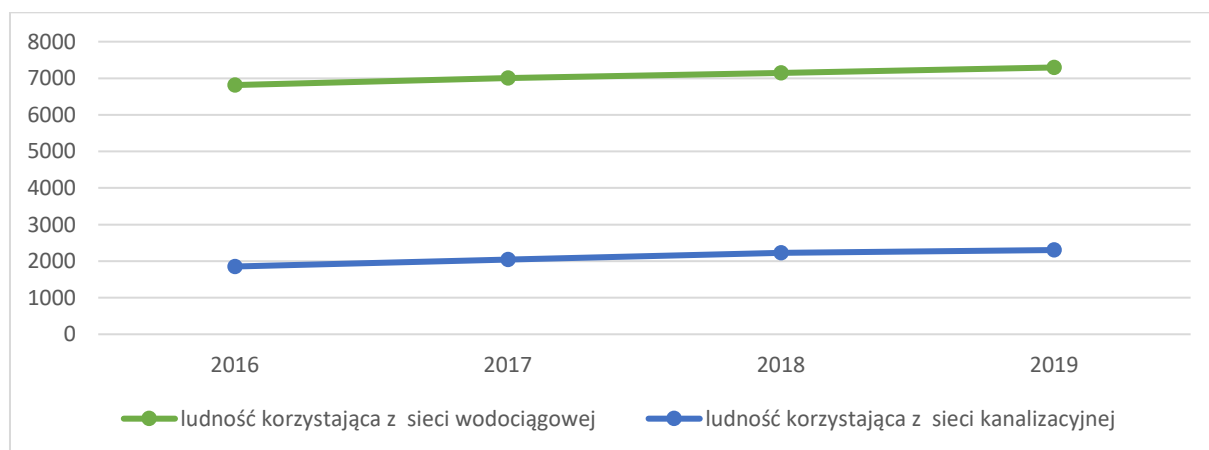
Wykres 21 – Długość sieci kanalizacyjnej w relacji do długości sieci wodociągowej

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Długość sieci kanalizacyjnej w relacji do długości sieci wodociągowej przedstawia się jak na powyższym wykresie. Należy zauważyć wyraźną różnicę występującą pomiędzy wartościami obydwu wskaźników. Pozytywną przesłanką, którą należy odnotować jest intensywniejszy rozwój sieci kanalizacyjnej prowadzący do niwelacji występującej różnicy.

Wykres 22 – Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej i sieci wodociągowej

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Przedstawione dane wyraźnie wskazują na istotne braki w infrastrukturze wodociągowej i kanalizacyjnej na obszarze gminy. Należy jednak zaznaczyć, że infrastruktura sieciowa nie jest jedynym rozwiązaniem problemów wskazanych w niniejszym zakresie. Do zaspokojenia potrzeb mieszkańców w niniejszym zakresie można stosować również indywidualne rozwiązania jak np. przydomowe oczyszczalnie ścieków itp.

Analizując dane dotyczące infrastruktury sieciowej należy również wziąć pod uwagę długość sieci gazowej na terenie Gminy Konopnica. Sieć ta na przestrzeni lat 2015-2019 systematycznie się rozwija i w analizowanym okresie możemy odnotować wzrost wartości wskaźnika o ok. 40 km co stanowi wzrost wartości wskaźnika o około 17%.

Tabela 16 – Sieć gazowa na terenie Gminy Konopnica

	2016	2017	2018	2019	2020
długość czynnej sieci gazowej (w m)	244 333	276 808	280 295	285 266	b.d.
ludność korzystająca z sieci gazowej	10 716	10 946	11 191	11 289	b.d.

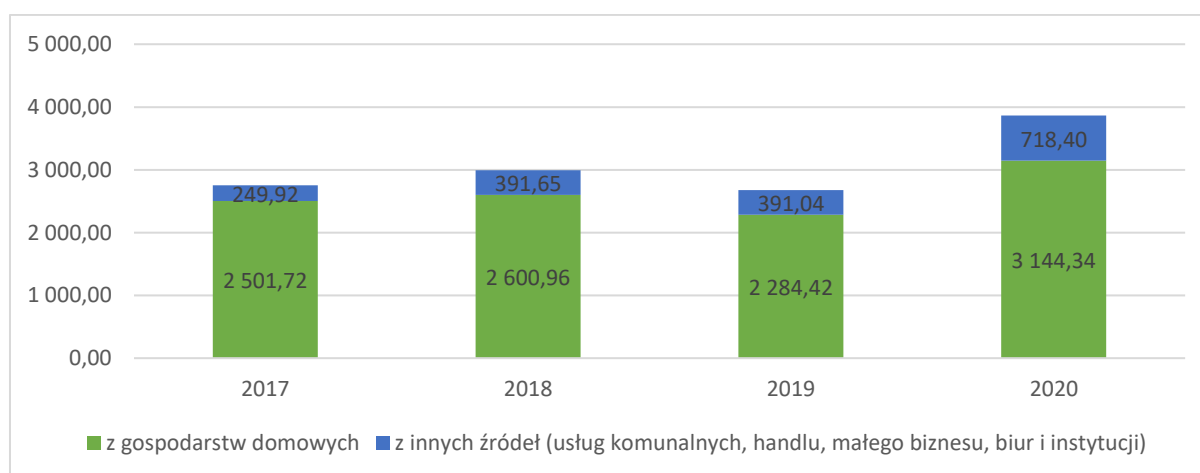
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Występowanie infrastruktury sieci gazowej przekłada się na liczbę ludności korzystającej z sieci gazowej. Analogicznie do rozwoju długości sieci w analizowanym okresie możemy również odnotować wzrost wartości wskaźnika dotyczącego ludności korzystającej z gazu. Łączna liczba takich osób z terenu Gminy Konopnica wynosi 11 289. Warto odnotować, że w przypadku obydwu wskaźników, ich wartości rosną praktycznie z roku na rok. Wiąże się to ze stałym rozwojem długości sieci.

4.5. Zagospodarowania odpadów

W ramach prowadzonej przez gminę polityki w zakresie zbiórki odpadów komunalnych mieszkańcy prowadzą zbiórkę selektywną w podziale na frakcję suchą i moką. Ponadto, w ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi odbierany jest popiół paleniskowy. Miejszem zagospodarowania przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli zamieszkałych nieruchomości z terenu gminy jest Zakład Zagospodarowania Odpadów Komunalnych zlokalizowany w Beżycach działający w ramach spółki celowej PROEKOB.

Wykres 23 – Odpady komunalne zbierane w Gminie Konopnica [w tonach]

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

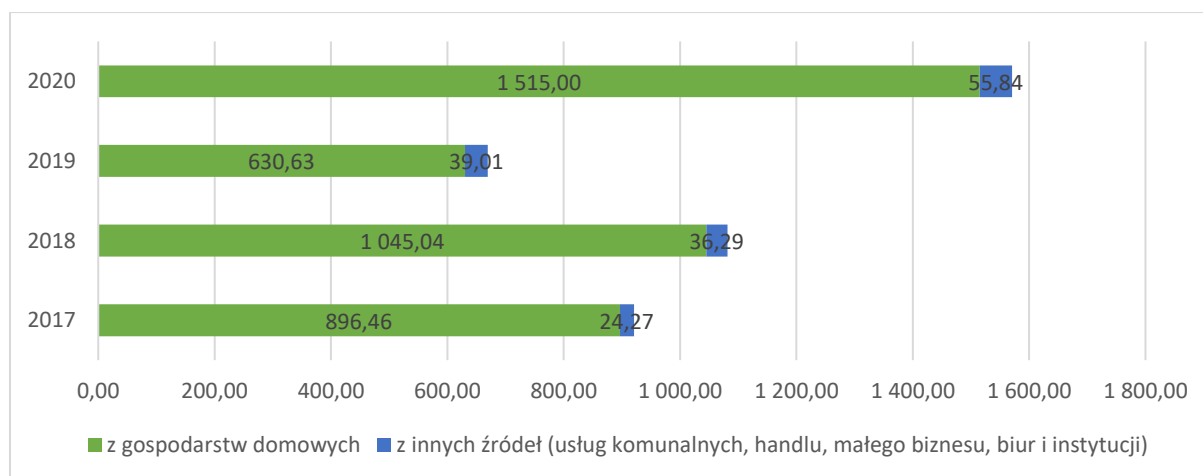
Celowy Związek Gmin PROEKOB to zrzeszenie 15 gmin województwa lubelskiego, którego celem jest realizacja wspólnego zadania z zakresu gospodarki odpadami. Głównym zadaniem Celowego Związku jest budowa nowoczesnego systemu gospodarowania odpadami obejmującego wszystkie gminy członkowskie. Związek zajmuje się zagospodarowaniem odpadów na terenie trzech powiatów przejmując zadania gminne w tym zakresie. Zaprogramowana infrastruktura przyszłego zakładu pozwala kompleksowo uregulować całość gospodarki odpadowej na terenie CZG Proekob. Powstający zakład utylizował będzie odpady z grupy odpadów komunalnych. Docelowy program Związku obejmuje zarówno zamknięcie, jak również rekultywację nieczynnych już składowisk na terenie Związku. W ramach programu prowadzić będzie kompleksową selektywną zbiórkę surowców wtórnych u źródła ale także na specjalistycznej linii sortowniczej.

Ponadto 1 lipca 2013 r. został uruchomiony Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK). PSZOK przyjmuje takie odpady jak:

- odpady selektywnie zebrane (papier, szkło, tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe, metal),
- odpady zielone,
- odpady komunalne ulegające biodegradacji,
- przeterminowane leki,
- chemikalia,
- zużyte baterie i akumulatory,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- odpady wielkogabarytowe,
- odpady budowlane i rozbiórkowe pochodzące z prowadzenia drobnych prac nie wymagających pozwolenia na budowę, ani zgłoszenia zamiaru prowadzenia robót do starosty (niezanieczyszczone odpady betonowe oraz gruz betonowy i ceglany),
- zużyte opony samochodowe dla pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 tony.

Zadaniem gminy na kolejne lata jest zwiększanie stopnia odzysku odpadów recyklingowych, a także poprawa stanu świadomości ekologicznej mieszkańców w dziedzinie zbiórki odpadów i troski o środowisko naturalne. Jak pokazuje poniższy wykres odpady zebrane selektywnie stanowią mniej niż połowę wszystkich odpadów z terenu gminy. Wskaźnik ten z pewnością należy poprawić.

Wykres 24 – Odpady komunalne zebrane selektywnie w Gminie Konopnica [w tonach]

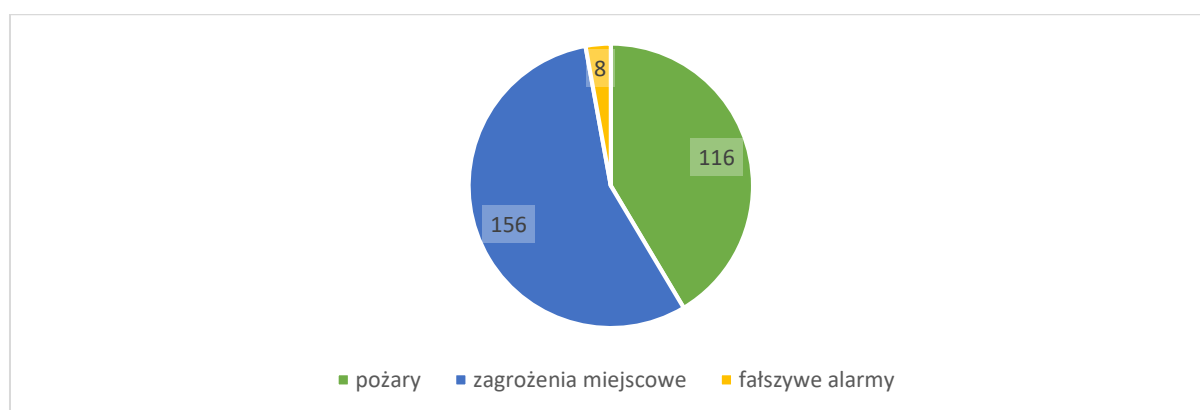
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

4.6. Bezpieczeństwo mieszkańców

Bezpieczeństwo mieszkańców to obszar niezwykle istotny z punktu widzenia jakości życia w Gminie Konopnica. Na terenie gminy nie ma komisariatu policji. Obsługuje ją komisariat zlokalizowany w Bełżycach. Podejmowano jednak starania o utworzenie własnego posterunku.

Dlatego też najważniejszymi organami w zakresie bezpieczeństwa są jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej. Na terenie gminy znajduje się sieć dwunastu OSP (w tym 3 należących do KSRG), zrzeszających ponad 370 członków. Są to jednostki typu „S”, czyli posiadające wozy pożarnicze. Gmina na bieżąco realizuje wydatki z budżetu dotyczące zapewnienia gotowości bojowej jednostek. Tak liczna obecność jednostek straży i jej stały rozwój wynika z potrzeby zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańców oraz ich mieniu z uwagi na rozbudowaną infrastrukturę na terenie gminy (lotnisko, kolej, drogi). Wciąż jednak istnieje konieczność doposażenia w sprzęt do ratownictwa części jednostek OSP oraz modernizacji ich baz. W 2020 r. na terenie gminy Konopnica odnotowano 280 zdarzeń w tym 116 pożarów, 156 miejscowych zagrożeń, 8 alarmów fałszywych.

Wykres 25 – Zdarzenia odnotowane na terenie Gminy Konopnica

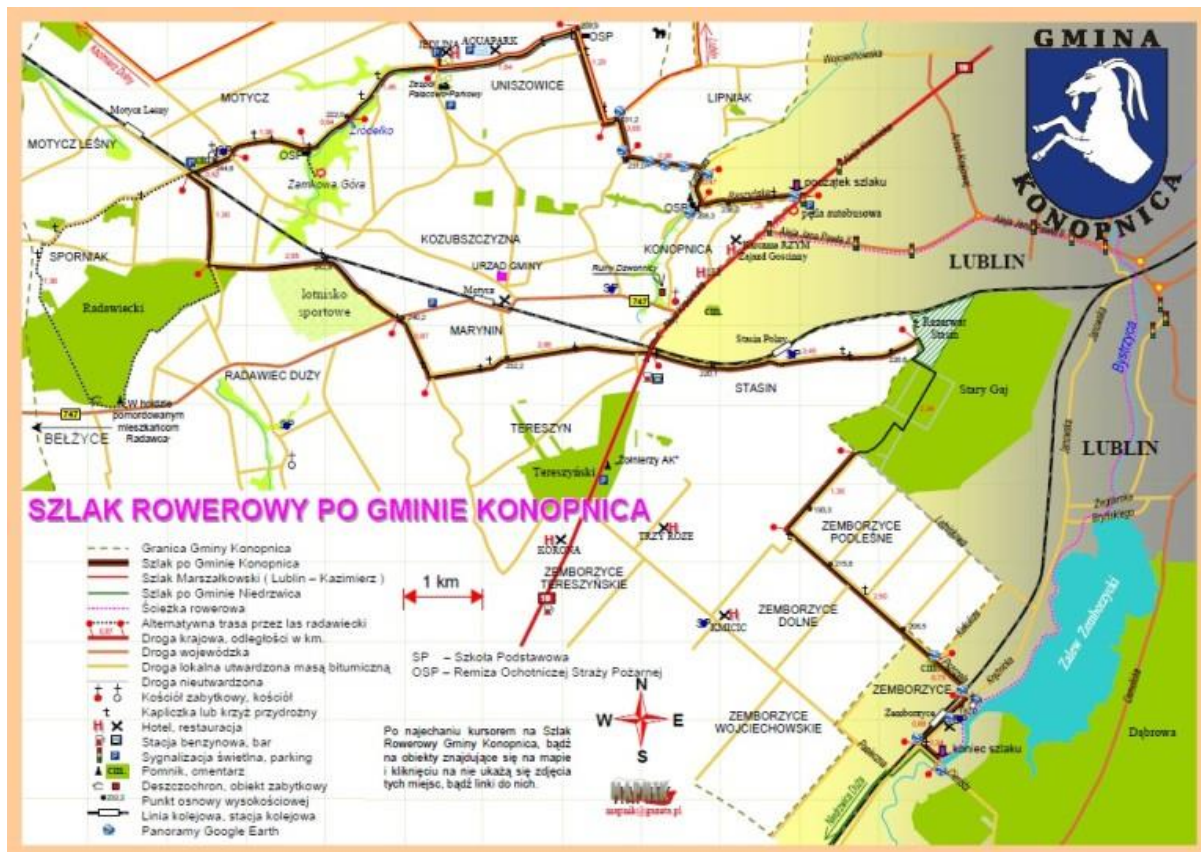
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

5. Atrakcyjność turystyczna i kulturowa

Kultura pełni istotną rolę w kształtowaniu świadomości i tożsamości lokalnej. Jest to połączenie dorobku pokoleń ze współczesnymi działaniami w zakresie szeroko pojętej kultury. Aktywność mieszkańców w tym zakresie jest bardzo ważna. Zazwyczaj są oni zarówno odbiorcami jak i twórcami kultury. W Gminie Konopnica należy zwrócić uwagę w szczególności na lokalny folklor oraz obiekty o wartości kulturalno-historycznej. Istotną rolę w zakresie krzewienia kultury i tradycji regionalnych pełnią prężnie działające Koła Gospodyń Wiejskich. Są one aktywne zarówno na poziomie lokalnym jak i regionalnym, zdobywając liczne nagrody w konkursach międzygminnych. Pielęgowaniem tradycji zajmują się również gminne placówki kulturalne: ośrodek kultury pod nazwą „Dom Kultury w Motyczu” oraz Gminna Biblioteka Publiczna, a także działające przy nich: Zespół Śpiewaczy „Rola” oraz zespół teatralny pod nazwą Stacja Teatr. Dom Kultury prowadzi też miejscową izbę pamięci, a organizacje pozarządowe są animatorami projektów społeczno-kulturalnych. W 2020 r. W styczniu gmina podpisała umowę ze Stowarzyszeniem Pracownia Twórczych Działań, na wsparcie realizacji zadania publicznego z zakresu kultury pt „Konopnickie pasje”. Głównym celem realizacji zadania była aktywizacja mieszkańców gminy Konopnica poprzez stworzenie przestrzeni dla rozwoju nowych umiejętności, podczas warsztatów kulturalno-społecznych realizowanych w świetlicach wiejskich poszczególnych miejscowości. Inicjatywy kulturalne na terenie gminy cieszą się powodzeniem. Mieszkańcy zostali zaangażowani w życie kulturalne i społeczne gminy poprzez

organizację warsztatów i spotkań. Podpisano także umowę ze Stowarzyszeniem Artystycznym „ParaBuch” na zadanie „Głos, Ciało, Ruch”. W ramach zadania odbyły się warsztaty z zakresu pracy nad świadomością ciała, głosu i ruchu scenicznego. Pozwoliły one nabyć uczestnikom umiejętności przekładania emocji na ekspresję twórczą, świadomość własnego ciała i głosu.

Mapa 6 – Szlak rowerowy po Gminie Konopnica

Źródło: <http://www.konopnica.eu>

Gmina Konopnica posiada dobre warunki do rozwoju turystyki codziennej i weekendowej. Tereny leśne, zwłaszcza te które sąsiadują ze Starym Lasem mogą pełnić funkcję „zielonych płuc” dla miasta Lublina i być zapleczem do rozwoju turystyki. Urozmaicony krajobraz, malownicze miejsca widokowe, nieskażone środowisko stanowią bazę dla rozwoju turystyki. Dlatego też, kluczowy jest rozwój niezbędnej infrastruktury i usług związanych z przyjmowaniem turystów. Do zabytków znajdujących się pod ścisłą ochroną konserwatorską należą: zespół dworsko-pałacowy w Motyczu (przełom XIX/XX wieku), cmentarz rzymsko-katolicki w Konopnicy, grodzisko w Motyczu z VI-IX w n.e. zaadoptowane na foratalityum. Ponadto do obiektów o walorach kulturowych występujących na terenie gminy Konopnica należy zaliczyć: neogotycki kościół p.w. N.M.P. w Konopnicy z 1906 r., park pałacowy w Radawcu Dużym, ruiny XVIII wiecznej dzwonnicy w Konopnicy, zespół budynków stacji kolejowej w Motyczu. Przez teren gminy przebiega również najstarszy szlak kolejowy w tej części Polski. Jest to Linia Kolei Nadwiślańskiej zbudowana w latach 1874-1877 z zachowanym zespołem stacji kolejowych. Jest to zespół stacji kolejowej w Motyczu wpisany jest do państwowego rejestru zabytków. W 2021 roku zakończyła się rewitalizacja obiektu.

Mapa 7 – Sieć szlaków rowerowych na terenie Gminy Konopnica

Źródło: <http://www.konopnica.eu>

Wśród obiektów o wartości historycznej na terenie gminy nie ma zabytku, który generowałby duży ruch turystyczny. Teren gminy jest jednak obszarem o bogatej historii, której ślady znajdują się w licznych obiektach rozrzuconych po gminie. Największy potencjał w dziedzinie wykreowania ruchu turystycznego ma niewątpliwie wczesnośredniowieczne grodzisko w Motyczu, pod warunkiem jego rewitalizacji. W rejestrze zabytków Narodowego Instytutu Dziedzictwa znajdują się dwa obiekty: cmentarz parafialny w Konopnicy, oraz znajdujący się w miejscowości Motycz zespół dworski z przełomu XIX/XX wieku.

Ważnym elementem infrastruktury turystycznej są szlaki rowerowe. Na terenie gminy istnieją ścieżki rowerowe łączące się ze ścieżkami Lublina, znad Zalewu Zemborzyckiego i wzdłuż rzeki Czechówki do Nałęczowa, ścieżki łączące kompleksy leśne koło Tereszyna i Radawca oraz ścieżka od ulicy Wojciechowskiej przez Lipniak, Konopnicę, Kozubszczyznę, Motycz, Sporniak do gminy Wojciechów. Najdłuższa ścieżka rowerowa biegnie wzdłuż drogi 747 w stronę Bełżyc. Problemem wymagającym interwencji jest utrzymanie tras w odpowiednim stanie (wykoszenie traw, remont

niektórych znaków oraz tablic informacyjnych itp.). Powyżej znajduje się mapa szlaków rowerowych przebiegających przez teren gminy.

6. Zarządzanie i finanse

Organem wykonawczym gminy jest wójt. Wykonuje on zadania wynikające z ustawy o samorządzie gminnym oraz innych ustaw określających jego kompetencje. W realizacji zadań własnych wójt podlega wyłącznie radzie gminy. Do jego zadań należy w szczególności: przedstawianie radzie spraw, o których stanowi rada oraz przygotowanie projektów uchwał w tych sprawach wraz z niezbędnymi materiałami i uzasadnieniem, wykonywanie uchwał rady, określenie sposobu wykonywania uchwał rady, w porozumieniu z jednostkami pomocniczymi i organizacyjnymi gminy, wykonywanie budżetu, informowanie mieszkańców gminy o budżecie i wykorzystaniu środków budżetowych oraz kierunkach polityki społecznej i gospodarczej, podejmowanie decyzji w sprawach zwykłego zarządu majątkiem gminy, zaciąganie innych zobowiązań do wysokości ustalonej przez radę, gospodarowanie mieniem komunalnym, zatrudnienie i zwalnianie kierowników gminnych jednostek organizacyjnych, udzielanie pełnomocnictw do zarządzania jednostkami organizacyjnymi nie posiadającymi osobowości prawnej oraz udzielanie zgody na dokonywanie przez kierowników tych jednostek czynności przekraczających zakres udzielanego pełnomocnictwa, określanie zakresu spraw gminy, które mogą być powierzone sekretarzowi gminy lub zastępcy wójta, wykonywanie zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, decydowanie o wystąpieniu w sprawach spornych na drogę sądową oraz ustalanie warunków ugody w tych sprawach, przedkładanie pod obrady sesji sprawozdań ze swojej działalności, ogłaszanie i organizowanie przetargów publicznych.

Organem stanowiącym i kontrolnym wspólnoty samorządowej jest rada gminy, do której należy rozstrzyganie we wszystkich sprawach publicznych o znaczeniu lokalnym, jeżeli ustawy szczególne nie stanowią inaczej. W skład Rady Gminy Konopnica wchodzi 15 radnych wybieranych w trybie i na zasadach określonych w przepisach Kodeksu Wyborczego. Do wyłącznej właściwości i niezbywalnych kompetencji rady gminy należą sprawy określone przepisami ustawy o samorządzie gminnym oraz innych odrębnych przepisach prawa. Rada działa na sesjach przez komisje oraz przez wójta w zakresie w jakim wykonuje on uchwały rady.

6.1 Finanse

Analiza sytuacji ekonomicznej Gminy Konopnica jest istotnym elementem diagnozy społeczno-gospodarczej. Zestawienie stanu finansów pozwala ocenić ich sytuację ekonomiczną oraz możliwości finansowe w zakresie realizacji nowych inwestycji i postanowień strategii. Dzięki poniższym informacjom można również poznać trendy w zakresie dochodów i wydatków.

Tabela 17 – Realizacja dochodów budżetu gminy Gminie Konopnica w 2020 r.

Wyszczególnienie	Plan	Realizacja	% realizacji
Dochody razem, w tym	80.313.601,91	79.754.721,74	99,30
dochody bieżące, z tego	67.993.818,39	68.814.195,24	101,21
dochody własne	43.971.497,33	44.837.810,33	101,97
dotacje na programy finansowane z udziałem	326.304,99	398.342,47	122,08

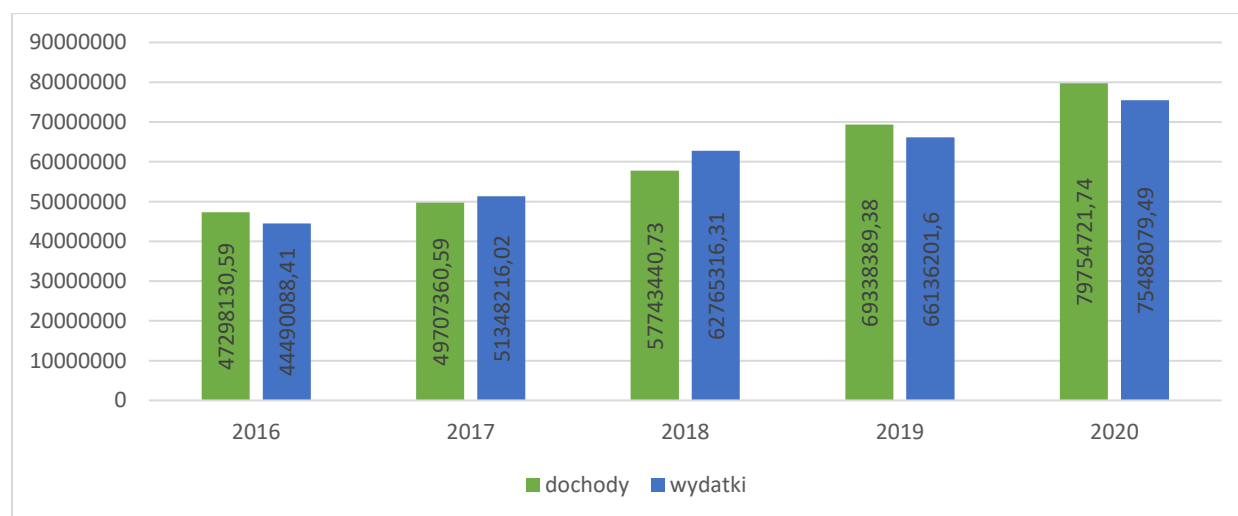
środków z UE			
dotacje na zadania z zakresu administracji rządowej i inne zlecone ustawami	23.696.016,07	23.578.042,44	99,50
Dotacje na zadania wykonywane na mocy porozumień i umów z innymi jednostkami samorządu terytorialnego	15.892,10	15.892,10	100,00
dochody majątkowe, z tego	12.319.783,52	10.940.526,50	88,80
dochody własne	3.748.937,30	4.445.000,75	118,57
dotacje na programy finansowane z udziałem środków UE	8.570.846,22	6.495.525,75	75,79
dotacje na zadania wykonywane na mocy porozumień i umów z innymi jednostkami samorządu terytorialnego	24.107,00	24.107,00	100,00

Źródło: Raport o stanie Gminy Konopnica za 2020 r.

Zgodnie z informacjami zawartymi w Raporcie o stanie Gminy Konopnica za rok 2020: wydatki budżetu gminy w 2020r. zostały zrealizowane w kwocie 75.488.079,49 zł. w tym wydatki bieżące w kwocie 58.366.084,17 zł. Relacja poniesionych wydatków bieżących do otrzymanych dochodów bieżących przedstawia się następująco: dochody bieżące - 68.814.195,24 zł, wydatki bieżące - 58.366.084,17 zł. Różnica pomiędzy dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi w 2020 r. wynosiła 10.448.111,07 zł. Wydatki majątkowe zostały zrealizowane w kwocie 17.121.995,32 zł.

Wskaźniki dochodów i wydatków wymagają zestawienia na wspólnym wykresie. Pozwala to na zobrazowanie relacji pomiędzy nimi oraz weryfikację występujących różnic. Pożądanym zjawiskiem jest notowanie wyższego poziomu dochodów w stosunku do poziomu wydatków. Taki stan rzeczy możemy zaobserwować w 2016, 2019 i 2020 roku. Zestawione informacje wskazują, że sytuacja finansowa gminy Konopnica jest stabilna i nie odnotowuje się zjawisk negatywnych w zakresie finansów.

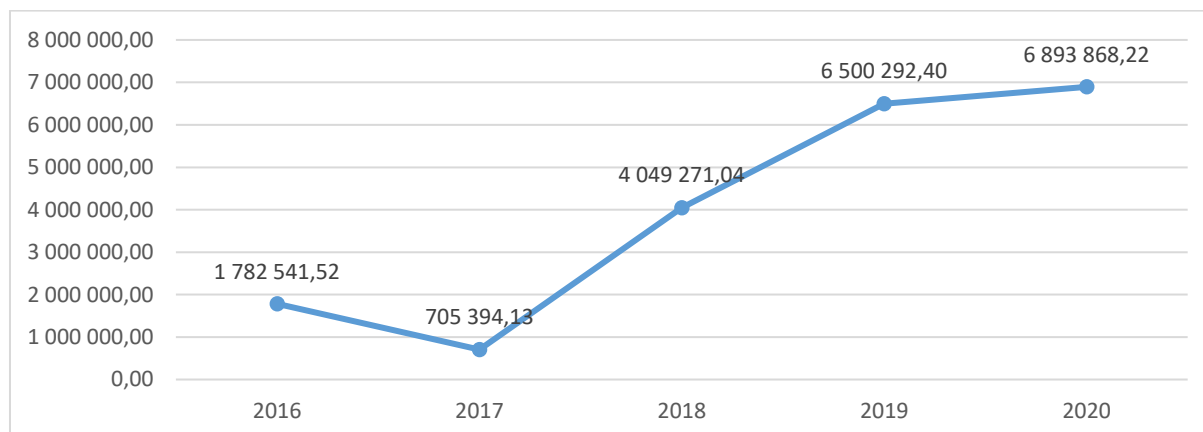
Wykres 26 – Zestawienie dochodów i wydatków Gminy Konopnica w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

Analizując sytuację finansową gminy oraz możliwości w zakresie wykorzystania funduszy europejskich należy również zwrócić uwagę na wskaźnik finansowania i współfinansowania programów i projektów unijnych. Pokazuje on poziom działań finansowania ze źródeł zewnętrznych. Na poniższym wykresie możemy zaobserwować, że Gmina Konopnica sprawnie korzysta ze środków unijnych przeznaczanych na jej rozwój. Na przestrzeni lat 2016-2020 wykorzystanie środków europejskich regularnie rośnie. Dominującym rokiem jeśli chodzi o pozyskiwanie funduszy zewnętrznych był rok 2020. Nieco słabiej sytuacja prezentowała się w roku 2016 i 2017 co miało bezpośredni związek z opóźnionym rozpoczęciem perspektywy finansowej UE 2014-2020.

Wykres 27 – Finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych w Gminie Konopnica w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych.

6.2 Dokumenty strategiczne

Dokumenty strategiczne są jednymi z podstawowych warunków efektywnego zarządzania gminą. Zazwyczaj pełnią również funkcję narzędzia służącego do pozyskiwania środków zewnętrznych. Gmina Konopnica posiada kilka istotnych dokumentów strategicznych. Są to zarówno dokumenty o charakterze ogólnym (strategie/plany/programy) jak i szczegółowym w różnych sektorach (plan gospodarki niskoemisyjnej, program rewitalizacji). Właściwie realizowany proces planowania strategicznego pozwala na prawidłowe zaplanowanie działań odpowiadających potrzebom mieszkańców. Poniżej znajduje się zestawienie dokumentów programowych Gminy Konopnica:

Tabela 18 – Zestawienie dokumentów programowych Gminy Konopnica

Zestawienie dokumentów programowych Gminy Konopnica	
1.	Strategia Rozwoju Gminy Konopnica na lata 2016-2022.
2.	Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych na lata 2018-2022 Gminy Konopnica.
3.	Program wspierania rodziny na lata 2018-2020.
4.	Lokalny program rewitalizacji Gminy Konopnica na lata 2016-2023.
5.	Program opieki nad zabytkami w gminie Konopnica na lata 2018-2023.
6.	Program współpracy Gminy Konopnica z organizacjami pozarządowymi oraz z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2020 rok.
7.	Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na

terenie gminy Konopnica w 2020 r.
8. Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Konopnica.
9. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Konopnica.
10. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020 Gminy Konopnica.
11. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2020 rok.
12. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 rok.
13. Program osłonowy w ramach wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023.
14. Strategia Rozwoju Elektromobilności Gminy Konopnica na lata 2020 – 2039.

Źródło: opracowanie własne.

6.3 Współpraca międzygminna

Istotnym elementem zarządzania w Gminie Konopnica jest również współpraca z innymi jednostkami w ramach różnego rodzaju związków lub stowarzyszeń. Kooperacja z parterami samorządowymi oraz społeczno-gospodarczymi pozwala na poprawę efektów realizacji poszczególnych działań podejmowanych w ramach licznych inicjatyw wspólnych. Wymienić w tym miejscu należy m.in.:

1. Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania na Rzecz Rozwoju Gmin Powiatu Lubelskiego „Kraina wokół Lublina” - powstało z inicjatywy Starosty Lubelskiego Pawła Pikuli na Zebraniu Założycielskim 16 kwietnia 2008 roku. Do Stowarzyszenia należy 68 członków reprezentujących sektory: publiczny, społeczny i gospodarczy. Realizacja Lokalnej Strategii Rozwoju (LSR) na lata 2014 – 2020 pozwoliła na pozyskanie środków PROW dla gmin: Bełżyce, Borzechów, Bychawa, Garbów, Głusk, Jabłonna, Jastków, Konopnica, Krzczonów, Niedzwica Duża, Niemce, Strzyżewice, Wólka, Wysokie, Zakrzew. Misją LGD jest podniesienie atrakcyjności obszaru LGD dla mieszkańców, partnerów w biznesie (inkubator przedsiębiorczości), rolnictwa oraz turystów. Partnerzy chcą sprawić, aby dzięki współpracy i w oparciu o zasoby przyrodnicze i kulturowe obszar ten stał się miejscem różnorodnych inicjatyw społecznych.

2. Celowy Związek Gmin Proekob - to zrzeszenie 15 gmin województwa lubelskiego, którego celem jest realizacja wspólnego zadania z zakresu gospodarki odpadami. Głównym zadaniem Celowego Związku jest budowa nowoczesnego systemu gospodarowania odpadami obejmującego wszystkie gminy członkowskie. Związek zajmuje się zagospodarowaniem odpadów na terenie trzech powiatów przejmując zadania gminne w tym zakresie. Zaprogramowana infrastruktura przyszłego zakładu pozwala kompleksowo uregulować całość gospodarki odpadowej na terenie CZG Proekob. Powstający zakład utylizował będzie odpady z grupy odpadów komunalnych. Docelowy program Związku obejmuje zarówno zamknięcie, jak również rekultywację nieczynnych już składowisk na terenie Związku. W ramach programu prowadzić będzie kompleksową selektywną zbiórkę surowców wtórnych u źródła ale także na specjalistycznej linii sortowniczej.

3. Lubelski Obszar Metropolitalny – porozumienie, które skupia 22 gminy: Bełżyce, Bychawę, Garbów, Głusk, Jabłonną, Jastków, Kamionkę, Konopnicę, Lubartów (Miasto), Lubartów (Gminę), Lublin, Łęczną, Mełgiew, Nałęczów, Niedzwicę Dużą, Niemce, Piaski, Spiczyn, Strzyżewice, Świdnik, Wojciechów, Wólkę. We współpracę w ramach LOM zaangażowanych jest także 5 powiatów:

lubelski, lubartowski, łęczyński, puławski oraz świdnicki. Celem Porozumienia jest: rozwiązywanie zdiagnozowanych u więcej niż jednej Strony Porozumienia problemów istotnych dla Partnerstwa LOM lub problemów zdiagnozowanych u jednej ze Stron Porozumienia, w sytuacji gdy działania Strony Porozumienia mają istotny wpływ na rozwiązywanie problemów innych Partnerów LOM, którzy z uwagi na uwarunkowania formalne nie prowadzą w tym zakresie działalności, opracowanie oraz realizacja strategii rozwoju ponadlokalnego, w której zostaną zdefiniowane problemy rozwojowe istotne dla Partnerstwa LOM, poprawa wykorzystania potencjałów rozwojowych, jakimi dysponują poszczególne JST.

4. Lokalna Organizacja Turystyczna Metropolia Lublin – jest to opisany w ustawie o Polskiej Organizacji Turystycznej specjalny rodzaj stowarzyszenia zrzeszającego i integrującego lokalne jednostki samorządu terytorialnego oraz przedsiębiorców z branży turystycznej. Ma ono na celu promocję turystyczną obszaru, na którym działa, wspomaganie funkcjonowania i rozwoju informacji turystycznej, inicjowanie, opiniowanie i wspieranie planów rozwoju i modernizacji infrastruktury turystycznej, a to wszystko we współpracy z Polską Organizacją Turystyczną. Kategorie członków LOT to np. samorządy, obiekty noclegowe, obiekty gastronomiczne, atrakcje turystyczne i kulturalne, organizatorzy turystyki i przewodnicy, przedsiębiorcy, sport i rekreacja, akademickość.

Synteza diagnozy – najważniejsze wnioski

Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej Gminy Konopnica prezentuje dane dotyczące obszaru poddanego analizie w ujęciu dynamicznym i porównawczym w kluczowych dla jego rozwoju sektorach. Diagnoza została opracowana z wykorzystaniem statystyki publicznej i właściwych opracowań analitycznych. Analiza została podzielona na sześć głównych rozdziałów i kilka podrozdziałów na które składają się:

1. Uwarunkowania geograficzno-przyrodnicze
 - 1.1 Położenie
 - 1.2 Walory przyrodnicze
 - 1.3 Uwarunkowania klimatyczne
2. Społeczeństwo
 - 2.1 Struktura ludności
 - 2.2 Aktywność społeczna mieszkańców
 - 2.3 Opieka nad dziećmi do lat 3
 - 2.4 Oświata i wychowanie przedszkolne
 - 2.5 Polityka senioralna
3. Aktywność gospodarcza
 - 3.1 Rynek pracy
 - 3.2 Sektor rolniczy
 - 3.3 Sektor przedsiębiorstw
4. Jakość życia
 - 4.1. Drogi i transport
 - 4.2. Zasoby mieszkaniowe
 - 4.3. Ochrona zdrowia i opieka społeczna
 - 4.4. Sieć rozdzielcza
 - 4.5. Zagospodarowania odpadów
 - 4.6. Bezpieczeństwo mieszkańców
5. Atrakcyjność turystyczna i kulturowa

6. Zarządzanie i finanse

6.1 Finanse

6.2 Dokumenty strategiczne

6.3 Współpraca międzygminna

Zakres czasowy analizy w przypadku większości zagadnień obejmuje lata 2016–2020. Jeżeli możliwe było zaprezentowanie nowszych informacji i danych, które wnoszą wartość dodaną do części analitycznej, to również je przedstawiono. Niekiedy dane statystyczne obejmowały wcześniejsze lata, co wynika z określonej cykliczności przeprowadzania przez Główny Urząd Statystyczny w Warszawie badań tematycznych, np. Powszechnego Spisu Rolnego.

Diagnoza przedstawia Gminę Konopnica zarówno pod względem opisowym jak i statystycznym z wykorzystaniem licznych tabel, wykresów i map. W procesie analitycznym wykorzystano szereg wskaźników statystycznych, uwzględniających różnorodne aspekty szeroko rozumianego potencjału społeczno-gospodarczego i przestrzennego. Źródłem informacji były przede wszystkim bazy danych Głównego Urzędu Statystycznego oraz dane pochodzące od instytucji zewnętrznych. Całość diagnozy została podsumowana w niniejszym rozdziale jako syntetyczne wskazanie najważniejszych wniosków wynikających z części diagnostycznej. Zebrane zestawienie pozwoli w dalszej części prac na przygotowanie analizy SWOT oraz określenie celów i kluczowych kierunków rozwoju gminy.

Synteza diagnozy w zakresie sześciu rozdziałów tematycznych:

1. Uwarunkowania geograficzno-przyrodnicze

- Gmina Konopnica leży w środkowo-zachodniej części województwa lubelskiego, wchodząc w skład powiatu lubelskiego ziemskiego.
- Istotną cechą jest jej położenie w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Lublin.
- Gmina Konopnica jest także częścią Lubelskiego Obszaru Metropolitalnego (LOM).
- Powierzchnia gminy wynosi 93 km² i jest to wartość niższa od przeciętnej dla gmin województwa, a także dla powiatu.
- Osadnictwo na terenie gminy cechuje się wysokim stopniem rozproszenia.
- Brakuje również głównego ośrodka osadniczego, skupiającego najważniejsze funkcje. Dlatego też, najważniejsze punkty administracyjne i usługowo-handlowe są rozproszone.
- Przez obszar gminy przebiegają szlaki komunikacyjne o znaczeniu ogólnokrajowym: droga krajowa nr 19 oraz zachodnia część obwodnicy Lublina.
- Duże znaczenie ma także przecinająca gminę droga wojewódzka nr 747, łącząca Konopnicę z mostem na Wiśle w miejscowości Kamień.
- Przez gminę Konopnica przebiega linia Warszawa – Lublin, która odgrywa ważną rolę w transporcie kolejowym.
- Widoczny jest również stopniowy proces wypierania krajobrazu typowo rolniczego przez krajobraz jednorodzinnych osiedli podmiejskich o charakterze willowym.
- W Gminie Konopnica nie występują żadne obszary objęte Systemem Chronionego Krajobrazu.
- Można wyróżnić tereny cenne przyrodniczo dla lokalnej społeczności.
- Sieć rzeczna na terenie gminy jest słabo rozwinięta.
- Istotne znaczenie dla rozwoju rekreacji mają te tereny Gminy Konopnica, które sąsiadują z Zalewem Zemborzyckim i Starym Lasem.
- Położenie gminy gwarantuje dobre warunki do produkcji energii elektrycznej ze słońca co umożliwia szerokie pole do wykorzystania instalacji OZE.

- Globalne objawy zmian klimatu są obserwowane również na terenie Gminy Konopnica.

2. Społeczeństwo

- Według stanu na dzień 31.12.2020 r. Gminę Konopnica zamieszkuje obecnie 14 267 osób.
- Liczba ludności w gminie regularnie rośnie. Corocznie jest to wzrost na poziomie 174-235 mieszkańców.
- Gmina Konopnica charakteryzuje się zrównoważoną strukturą demograficzną płci. Nieznaczna większość mieszkańców gminy stanowią kobiety (51%).
- Natomiast na tle innych gmin powiatu lubelskiego liczba ludności Gminy Konopnica plasuje ją wśród trzech najliczniej zaludnionych jednostek samorządu terytorialnego.
- W przypadku Gminy Konopnica, od 2016 roku gęstość zaludnienia na 1 km² wzrosła z poziomu 144 mieszkańców do poziomu 153.
- Gmina Konopnica stale przyciąga nowych mieszkańców. Współczynnik salda migracji w latach 2016-2020 był dodatni i oscylował w granicach 146 – 207 nowych mieszkańców rocznie.
- Niepokojącą tendencją jest regularny wzrost liczby mieszkańców w grupie 65+ co świadczy o ogólnym starzeniu się społeczeństwa w Gminie Konopnica.
- Dla Gminy Konopnica wartość wskaźnika obciążenia demograficznego osobami starszymi zwiększyła się z poziomu 20,7 w 2016 r. do poziomu 23,6 w roku 2020.
- Aktywność społeczna mieszkańców kształtowana jest przede wszystkim poprzez działania realizowane przez organizacje pozarządowe działające na terenie gminy.
- Bardzo ważnym elementem aktywności mieszkańców jest również ich zaangażowanie w sferze społeczno-religijnej.
- Bardzo istotnym elementem budowania aktywności społecznej mieszkańców są: Biblioteka Publiczna Gminy Konopnica oraz jej filie – w Motyczu, Radawcu Dużym i Zemborzycach Tereszyńskich.
- Istotnym wyznacznikiem aktywności społecznej mieszkańców są również Koła Gospodyń Wiejskich. Reprezentują one interesy i działają na rzecz wszechstronnego rozwoju terenów wiejskich i poprawy sytuacji społeczno-zawodowej kobiet oraz ich rodzin.
- Na terenie gminy funkcjonuje siedem Kół Gospodyń Wiejskich.
- Na terenie Gminy Konopnica działa tylko jedna placówka opieki dla dzieci do lat 3.
- Możemy zauważyć niewystarczającą ilość miejsc w żłobkach i innych placówkach przeznaczonych do opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.
- Na terenie gminy działa 5 przedszkoli niepublicznych, do których uczęszczało według danych na 1 września 2020 r. 231 dzieci.
- W roku szkolnym 2020/2021 na terenie Gminy Konopnica działało 5 szkół podstawowych prowadzonych przez gminę oraz 2 placówki niepubliczne. Razem skupiały one 1161 uczniów.
- Sieć szkół podstawowych zaspokaja potrzeby mieszkańców w zakresie realizacji obowiązku szkolnego.
- Problemem jest nadal mała liczba uczniów w szkołach w stosunku do dzieci zamieszkałych.
- Z uwagi na ogólny trend zwiększania się długości życia, w kolejnych latach spodziewany jest wzrost liczby osób starszych.
- W Gminie Konopnica podejmowane są działania na rzecz seniorów. Niezbędne są kolejne inicjatywy w tym zakresie.

3. Aktywność gospodarcza

- Na przestrzeni lat 2016-2020 liczba osób pracujących regularnie rośnie.
- Wskazuje się na przewagę mężczyzn wśród osób zatrudnionych.
- Możemy zaobserwować wyraźny spadek liczby bezrobotnych na przestrzeni lat 2016 – 2020.
- Należy jednak rozważyć działania w zakresie aktywizacji bezrobotnych z różnych grup oraz wsparcie działań szkoleniowych i edukacyjnych mających na celu podjęcie zatrudnienia przez osoby zamieszkujące Gminę Konopnica.
- Gmina Konopnica pomimo postępującej urbanizacji nadal zachowuje swój rolniczy charakter.
- Wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej wynosi powyżej 100,1 pkt. i jest najwyższy dla wszystkich gmin Lubelszczyzny.
- Na terenie gminy obserwujemy problem rozdrobnienia gospodarstw co może czynić je mniej konkurencyjnymi na rynku.
- W produkcji roślinnej dominuje uprawa zbóż (pszenica i jęczmień), ziemniaków i buraków cukrowych. Na terenie gminy rozwija się także sadownictwo.
- W Gminie Konopnica wg danych na koniec 2020 r. działalność gospodarczą prowadziło 1681 podmiotów gospodarczych sektora prywatnego.
- Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą stanowią znaczną część podmiotów gospodarczych - 1498.
- Ogólna liczba podmiotów na przestrzeni lat 2016-2020 systematycznie wzrasta.
- Dominującą grupą przedsiębiorstw w latach 2016–2020 były mikroprzedsiębiorstwa, zatrudniające do 9 pracowników, które w 2020 r. stanowiły ok. 97% wszystkich przedsiębiorstw.
- Według danych z rejestru ewidencji gospodarczej Gminy Konopnica najczęściej zarejestrowanych podmiotów to małe firmy usługowe i handlowe na potrzeby lokalne oraz produkcyjnych.

4. Jakość życia

- Gmina Konopnica cechuje się gęstą siecią dróg, wśród których można wyróżnić: drogę krajową i wojewódzką, drogi powiatowe i gminne.
- Rozbudowa i remonty dróg o niskich standardach nadal pozostają wśród priorytetów inwestycyjnych w gminie.
- Niezbędne są kolejne inwestycje poprawiające jakość i drożność komunikacji w gminie.
- Istotna jest również konieczność rozwoju transportu zbiorowego pomiędzy Gminą Konopnica a Lublinem oraz gminami sąsiednimi.
- Istotną rolę w zakresie komunikacji w Gminie Konopnica pełni również transport kolejowy.
- Uzupełnieniem infrastruktury transportowej jest także trawiaste lotnisko o powierzchni 116 ha zlokalizowane w miejscowości Radawiec Duży.
- Należy zwiększyć potencjał lotniska w Radawcu Dużym i Aeroklubu jako miejsca budowania aktywności regionalnej.
- Możemy odnotować stały wzrost liczby mieszkań na terenie Gminy Konopnica. Na koniec 2020 r. ich liczba wynosiła 5101.
- Przeciętna liczba użytkowników jednego mieszkania wynosi około 3.

- Na terenie Gminy Konopnica działa Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Motycz zlokalizowany w miejscowości Marynin.
- Wskazane jest jednak wzbogacenie oferty gminy w zakresie ochrony zdrowia, w szczególności w zakresie usług rehabilitacyjnych.
- Zadania z zakresu pomocy społecznej na terenie Gminy Konopnica realizuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Konopnicy.
- Na przestrzeni okresu 2015-2019 liczba osób korzystających z środowiskowej pomocy społecznej regularnie spada.
- Możemy zauważyć spadek ilości rodzin otrzymujących zasiłki rodzinne oraz dzieci, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny.
- Od 2018 sieć wodociągowa pozostaje nierozbudowywana i w chwili obecnej wynosi 136,3km.
- Systematycznie rośnie liczba ludności korzystająca z sieci wodociągowej. Obecnie stanowi 51,13% liczby wszystkich mieszkańców gminy.
- Infrastruktura kanalizacyjna nie jest tak dobrze rozwinięta jak sieć wodociągowa.
- Liczba osób korzystających z kanalizacji to tylko 16,14% ogólnej liczby ludności i 31,57% osób korzystających z sieci wodociągowej na terenie Gminy Konopnica.
- Występują istotne braki w infrastrukturze wodociągowej i kanalizacyjnej.
- Sieć gazowa na terenie gminy jest dość dobrze rozwinięta.
- Gmina jest członkiem Związku Gmin PROEKO - zrzeszenia 15 gmin województwa lubelskiego, którego celem jest realizacja wspólnej gospodarki odpadami.
- Miejsce zagospodarowania przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli zamieszkałych nieruchomości z terenu gminy jest Zakład Zagospodarowania Odpadów Komunalnych zlokalizowany w Bełżycach
- Zadaniem gminy na kolejne lata jest zwiększanie stopnia odzysku odpadów recyklingowych, a także poprawa stanu świadomości ekologicznej mieszkańców w dziedzinie zbiórki odpadów.
- Odpady zebrane selektywnie stanowią mniej niż połowę wszystkich odpadów.
- Na terenie gminy znajduje się sieć dwunastu OSP (w tym 3 należących do KSRRG), zrzeszających ponad 370 członków. Są to jednostki typu „S”, czyli posiadające wozy pożarnicze.
- W 2020 r. na terenie gminy Konopnica odnotowano 280 zdarzeń w tym 116 pożarów, 156 miejscowych zagrożeń, 8 alarmów fałszywych.

5. Atrakcyjność turystyczna i kulturowa

- Kultura pełni istotną rolę w kształtowaniu świadomości i tożsamości lokalnej.
- Na terenie gminy znajdują się prężnie działające Koła Gospodyń Wiejskich.
- W gminie realizowane są liczne projekty „miękkie” z zakresu kultury.
- Gmina Konopnica posiada dobre warunki do rozwoju turystyki codziennej i weekendowej.
- Urozmaicony krajobraz, malownicze miejsca widokowe, nieskażone środowisko stanowią bazę dla rozwoju turystyki.
- Na terenie gminy znajdują się turystyczne szlaki rowerowe wymagające odpowiedniego zagospodarowania i wykorzystania.
- Wśród obiektów o wartości historycznej na terenie gminy nie ma zabytku, który generowałby duży ruch turystyczny.

- W rejestrze zabytków Narodowego Instytutu Dziedzictwa znajdują się dwa obiekty: cmentarz parafialny w Konopnicy, oraz znajdujący się w miejscowości Motycz zespół dworski z przełomu XIX/XX wieku.

6. Zarządzanie i finanse

- Gmina Konopnica sprawnie realizuje zaplanowany budżet zarówno w zakresie dochodów jak i wydatków.
- Sytuacja finansowa gminy jest stabilna i nie odnotowuje się zjawisk negatywnych w zakresie finansów.
- Gmina Konopnica sprawnie korzysta ze środków unijnych przeznaczanych na jej rozwój.
- Gmina Konopnica posiada 14 dokumentów sektorowych o charakterze strategicznym.
- Gmina Konopnica jest członkiem 4 organizacji zrzeszających samorządy i partnerów społeczno-gospodarczych.

Spis map

Mapa 1 – Położenie na tle województwa lubelskiego i powiatu lubelskiego	2
Mapa 2 – Mapa Gminy Konopnica	3
Mapa 3 – Położenie Gminy Konopnica w LOM	4
Mapa 4 – Mapa nasłonecznienia poziomej powierzchni Polski	5
Mapa 5 – Sieć dróg krajowych, wojewódzkich i powiatowych na terenie Gminy Konopnica	21
Mapa 6 – Szlak rowerowy po Gminie Konopnica	35
Mapa 7 – Sieć szlaków rowerowych na terenie Gminy Konopnica	36

Spis tabel

Tabela 1 – Liczba ludności w województwie lubelskim, powiecie lubelskim i Gminie Konopnica w latach 2016-2020.....	7
Tabela 2 – Gęstość zaludnienia na 1 km ² w województwie lubelskim, powiecie lubelskim i Gminie Konopnica.....	7
Tabela 3 – Wskaźnik obciążenia demograficznego osobami w latach 2016-2020.....	9
Tabela 4 – Statystyki Biblioteki Publicznej Gminy Konopnica w 2020 roku	10
Tabela 5 – Opieka nad dziećmi do lat 3 w Gminie Konopnica.....	12
Tabela 6 – Opieka nad dziećmi do lat 3 w Gminie Konopnica.....	14
Tabela 7 – Bezrobotni zarejestrowani z Gminy Konopnica w latach 2016-2020	16
Tabela 8 – Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w %....	17
Tabela 9 – Liczba i powierzchnia gospodarstw w Gminie Konopnica	18
Tabela 10 – Strukturę zasiewów w Gminie Konopnica	18
Tabela 11 – Podmioty w sektorze prywatnym wg form prawnych.....	19
Tabela 12 – Liczba mikro, małych i średnich przedsiębiorstw na terenie Gminy Konopnica.....	20
Tabela 13 – Sieć dróg gminnych na terenie Gminy Konopnica.	22
Tabela 14 – Sieć wodociągowa na terenie Gminy Konopnica	30
Tabela 15 – Sieć kanalizacyjna na terenie Gminy Konopnica.....	31
Tabela 16 – Sieć gazowa na terenie Gminy Konopnica	32
Tabela 17 – Realizacja dochodów budżetu gminy Gminie Konopnica w 2020 r.	37
Tabela 18 – Zestawienie dokumentów programowych Gminy Konopnica	39

Spis wykresów

Wykres 1 – Struktura ludności wg płci w Gminie Konopnica na przestrzeni lat 2016-2020	6
Wykres 2 – Procentowy udział kobiet i mężczyzn w całkowitej liczbie ludności gminy.....	6
Wykres 3 – Liczba ludności Gminy Konopnica na tle pozostałych gmin powiatu lubelskiego	7
Wykres 4 – Przyrost naturalny na 1000 ludności Gminy Konopnica na tle powiatu i województwa lubelskiego.....	8
Wykres 5 – Saldo migracji Gminy Konopnica na tle powiatu i województwa lubelskiego	8
Wykres 6 – Struktura ludności wg grup wieku w latach 2015–2019	9
Wykres 7 – Liczba dzieci w oddziałach przedszkolnych wg stanu na 1 września 2020 r.....	12
Wykres 8 – Liczba dzieci w przedszkolach niepublicznych wg stanu na 1 września 2020 r.	13
Wykres 9 – Liczba uczniów w szkołach wg stanu na 1 września 2020 r.	13
Wykres 10 – Struktura wiekowa seniorów w Gminie Konopnica w latach 2016-2020.....	14

Wykres 11 – Prognoza liczby kobiet i mężczyzn w wieku 60+ w powiecie lubelskim opracowana na bazie NSP 2011	15
Wykres 12 – Liczba osób pracujących w Gminie Konopnica wg płci	16
Wykres 13 – Powierzchnia gruntów w Gminie Konopnica	17
Wykres 14 – Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON	19
Wykres 15 – Liczba budynków mieszkalnych w Gminie Konopnica	26
Wykres 16 – Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	27
Wykres 17 – Liczba mieszkań w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	27
Wykres 18 – Podstawowa opieka zdrowotna – liczba porad lekarskich	28
Wykres 19 – Liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej	29
Wykres 20 – Rodziny i dzieci otrzymujące zasiłek rodzinny	30
Wykres 21 – Długość sieci kanalizacyjnej w relacji do długości sieci wodociągowej	31
Wykres 22 – Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej i sieci wodociągowej	31
Wykres 23 – Odpady komunalne zbierane w Gminie Konopnica [w tonach]	32
Wykres 24 – Odpady komunalne zebrane selektywnie w Gminie Konopnica [w tonach]	33
Wykres 25 – Zdarzenia odnotowane na terenie Gminy Konopnica	34
Wykres 26 – Zestawienie dochodów i wydatków Gminy Konopnica w latach 2016-2020	38
Wykres 27 – Finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych w Gminie Konopnica w latach 2016-2020	39

Źródła:

Strony internetowe:

1. <http://www.gugik.gov.pl>
2. <https://krkgw.arimr.gov.pl>
3. <https://www.konopnica.eu>
4. <https://pl.wikipedia.org>

Źródła danych:

1. Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.
2. Powszechny Spis Rolny 2010 wg siedziby gospodarstwa, Główny Urząd Statystyczny.
3. Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Konopnica na lata 2016-2023.
4. Raport o stanie Gminy Konopnica za 2020 r.
5. Dane UG Konopnica
6. Rejestr zabytków Narodowego Instytutu Dziedzictwa